

౧౯౩౮ ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 4. } చెన్న పట్టణము 1918 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 8 వ తేది శుక్ర వారము } No. 257
నంపుటము. ౬. } పింగళినామ సంవత్సర పౌష మాస బహుళ ద్వాదశి ౧౨. } సంచిక ౨౫౭

అమృతసంజీవి లేహ్యము,

అయి:కాంత చూర్ణము.

ఈ లేహ్యము, చూర్ణము అమృతవర్షాలచే శుద్ధ పవనమాలిక అతోతయారచేయబడినది. ఈ లేహ్యము, చూర్ణములచే సర్వ

విధములగు మేహసంబంధమైన వ్యాధులు నివారణ కాగలదు. ప్రపంచమున ముఖసంబంధమైన సెగ రోగములచే యెండరు పాద నొందుచుండుటలేదు. అట్టివారి కిది దేవతావరప్రసాదము. దీనిని సేవించిన రక్తముకుభ్రమై, పుష్టి విచ్చి నరములకు పటుత్వమును కలుగ జేయుటలో మే దయైనది.

దీనిని స్త్రీలు, పురుషులు, అందరును వాడవచ్చును. (536)
48 దినములు సేవించు లేహ్యము, ద్రావకముగల సెట్టు 2-కి 3-8-0
24 దినములు సేవించగల సెట్టు 1-కి 1-12-0
1 సెట్టుకు పోస్తేజి 0-4-0. 2 సెట్టు కొనువారలకు పోస్తేజి ఇవాలి. చిరునామ:— లేహ్యము డిపో, వెం. 6. వేంకటేశమేస్త్రి వీధి, సామకూరుపేట, మదరాసు.

WANTED.

Immediately Good Boot Shoe Laster. Apply in Person to the:—

CHROME LEATHER COMPANY

1054 PALLAVARAM. (S.I.Ry.)

అదై కియ్యబడును. (1053)

తండియూపేటలో 900 చదరపు అడుగుల విస్తీర్ణము గల గోడవును క్రింది భాగము న్యాయార్థు కంపెనీ తరపున మదరాసులో పనిచేయు స్టాండర్డు ఆయిల్ కంపెనీవారు రెండు సంవత్సరముల వజా కడై కిచ్చెదరు.

యుద్ధపటములు గల పుస్తకము ఇనాము.

ప్రసిద్ధిజెందిన రాజవైద్య పండిత ఎమ్. కె. శేషచార్యులవారిచే తయారు కాబడిన సకలవిధ జ్వరములను సంహరించగల జ్వరమురారి అను మాత్రల డబ్బి 1 రెప్పించుకొను వారికి నై చెప్పిన పుస్తకము ఇనాముగా పంపబడును. 1088 ధర్మనైద్యశాల, 2/104 నారాయణమొదలివీధి, మద్రాసు.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

చక్కని డబ్బీలో సహ సీసా 1-కి వెల 0-8-0.

తలనొప్పుల మాన్పును.

పార్శ్వపు నొప్పుల వారి

బోలును. వాయువు

బొట్ట బోగొట్టును.

సువాసనగలిగి యుండును.

ప్రతియింట నుండదగినది.

పవనమాలికలచే హిందూ దేశ మంతు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనం డిపో, 109, శ్రీరంగం, బొంబాయి.

8, తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు.

దంత చూర్ణము

డబ్బి 1-కి వెల రూ 0-2-0 12-కి రూ 1-2-0.

ఈ దంతచూర్ణములో పండ్లతోమటులక చిగుర్లు గట్టిపడును. చిగుళ్ళనుండి రక్తము ప్రవించకుండును. చోటదుగ్ధంధము లేక యుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును. అమృతాంజనము డిపో, 6 తంబుకెట్టివీధి, మదరాస్

ఆత్మజ్యోతిసా

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మస్థితి.

దయ్యముల సద్భావమును గుఠించిన కాశ్మీరీ చిత్త

గ్రంథకర్త:— పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి.సి.

చిన్ననైవా చక్కనిగ్రంథము వెల రూ. 0-8-0.

ఆంధ్రవత్రికా కార్యాలయము

పోస్టు నాన్సు 113, మద్రాసు.

ఆదిపచ్చికాన లేక జున్ను

తులం 1 కి రూ. 3-8-0

నేపాళేశ్ కేళి కన్నూరి, మంచిది తులము 1-కి ...	80-0-0
బంతును పువ్వు తులము 1-కి ...	2-0-0
గోరోజనము, మంచిది ,, ...	7-0-0
రసభస్మము తులము 1-కి ...	0-10-0
పచ్చకర్పూరం ,, ...	2-0-0
కాలామృతము సీసా 1-కి ...	0-12-0
తాంబూలమాత్రము, సువాసనగా నుండును 50-కి	0-8-0

మోహినీ తైలము:— స్త్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. మెదడుకు చలువజేయును. మెండ్రుకలు రాలకుండును. మెండ్రుకలు నునుపు చేరును. సువాసన గలిగియుండును. 0-12-0

అమృతాంజనం డిపో, 6, తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు.

కావలెను

(1002)

అప్పులు కావలసినవారును, వైకము భూస్థితివై అప్పు ఇచ్చుటకు ఇష్టముగలవారును న్యాయమైన వడ్డీని తెలుపుచు ఈ క్రింది చిరునామాకు వ్రాసికొనవలయును.

సెక్యూర్, c/o మేనేజరు, మదరాసు మెయిల్.

అమృతమునకు త్వరలో రానున్నవి. శ్రీజులేని ప్రింటింగు కాగితములు 9, 10, 12, 14, 16 పౌనుల డిబ్బి, శ్రీజులేని వెయింటింగు కాగితములు డబ్బిలో రాయల్ 82, 86 పౌనులది కావలసినవారు రూ 100 కు, రూ 10 లు అద్వాక్సు చెల్లించి అద్దర్లు రిజిస్టరు చేయించుకొనవలయును. బజారులో నుండు తెక్కువధరల ప్రకారము అమ్మబడును.

(1003) ఎస్. పి. సారథి అండుకో, మద్రాసు.

కారవాంబ:— ఇది స్త్రీధర్మబోధిని యను నాటకము.

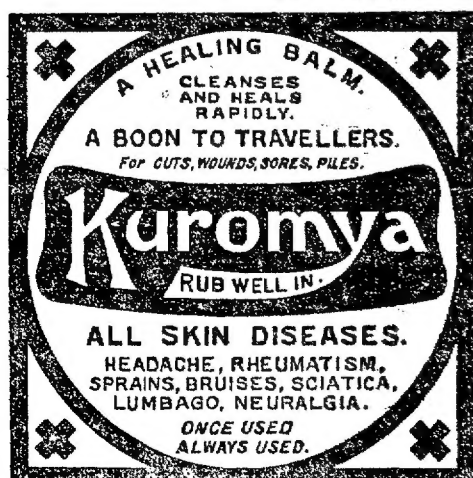
సంఘదురాచారసంస్కరణమునకు మార్గ మిందు కావలసినది.

అందరు జరిపితీరవలయును. వెల 0-4-0 పోస్తేజి కేలు.

అంధప్రతికాకార్యాలయము, 7 తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

Just the Balm you Need

HIGHLY RECOMMENDED.

KUROMYA BALM—is the GREAT HEALER. It commences to heal immediately it is applied to the affected part.

A SCHOOL MASTER—said after using Kuromya Balm "IT IS FINE" not many words but they speak volumes.

A MAGISTRATE—who had used "Kuromya" said "the cold on my chest was GREATLY RELIEVED and my HEADACHE QUICKLY passed away".

A GENTLEMAN—wrote saying "I found Kuromya Balm A WORLD OF GOOD in an external attack of PILES."

EVERY HOME—should possess a tin of Kuromya READY FOR ALL EMERGENCIES. It is INVALUABLE.

Order a tin to-day and you will not be disappointed.

BE SURE—and ask for Kuromya Balm.

ACCEPT NO OTHER SUBSTITUTE.

(1044)

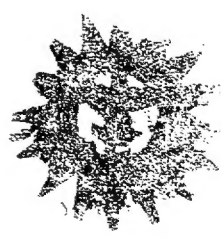
PRICE—ONE RUPEE—POSTAGE EXTRA. Messrs. SPENCER & Co. LD., MOUNT ROAD, MADRAS.

Price Only One Rupee Per Tin.

From:—Messrs. Spencer & Co., Mount Road, Madras.

కుంకుమపువ్వు

కుంకుమపువ్వు

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మానవ్యవృత్తికిను. కొనువారు సూర్యమార్కును గమనింపుడు. కరస్పాడెన్న మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ.

(52)

21, మాన్సు వీధి, బొంబాయి.

ప్రజాభిప్రాయములు

విశేషములకు సూచన.

సంఘసంస్కరణ; కా. వెం. ర; వెంకటగిరి పురవాసి; కుమా
జాయతి; బందరు గొడుగు పేట విశేషము; సి. క. విద్యార్థి;
పటములు విశేషము; దివాన్ చారిత్రియ; వేంకటగిరి
పురవాసి:— ప్రకటించ లేనందున వింటిలున్నాయి.

జయపురము విశేషము: కేసు విచారణయం దుండుట
తలన ప్రకటించబడును. సంపాదకుడు.

I

అమూల్య గ్రంథము

అయ్యో, నా వద్ద కొత్తలకి విశ్వసాధనము ఉన్నాడను
మృత్యుంజయ నానుభవ ప్రణీతంబగు బృహన్నారదీయమును
మహా పురాణ మున్నది. అది తాత్పర్యము వై వ్యాఖ్యపడి
యున్నది. ఆ పుస్తకము ఎవరైనను అచ్చువేయించి నారా?
తేదా! ఈ సంగతిని పాఠకులు తెలుపవలసివుంది.

తామరపల్లి సూర్యనారాయణయ్య,
గొల్లపల్లి, గన్నకరమతాలాకా, కృష్ణాజిల్లా.

II

నరసాపురి తాలూకాభివృద్ధిసంఘము.

అయ్యో,
ఏమెల్లెల్లా జరుగు అంధ్రీశ్రీల బహుమతి పరిక్ష
లలో ఉత్తమకరగతి పరిక్షకు రానున్న వారు క్రిందివలన గ్రంథ
ములను చదువ వలెను. (1) భాగవతములోని సప్తమస్కంధ
ము మొదటి అధ్యాయము (2) అంధ్రీ పరికాధిపతి
గారివద్ద దొరకు శ్రీరామవిజయ నాటకమును (3) అంధ్రీ
ప్రచారిణిగ్రంథ నిలయము (నిడదవోలు) వారి దుర్గేశనందనివల
యును (4) వీరేశలింగం పంతులుగారి అంధ్రీవల చరిత్ర
ములో మధ్యమకపుట నంది తిమ్మన్న సంకుసాల నృసింహ
కవి, వైచరాజు వేంకటకవి, దూబగుంట నారాయణ కవి,
అయ్యలరాజు రామభద్రుడు, కుమార్తెమొల్ల, పింగళ నూర
నాయుడు, రామరాజభూషణుడు, శంకరకవి, చేమకూర
వేంకటకవి, కాకునూరి అప్పకవి జీవితములను. (5) అబలా
సచ్చరిత్ర రత్నమాలలో రాణి దుర్గావతి, రాణి రామావాయి,
వీరమతి, రాణి గౌరీ లక్ష్మీబాయిల జీవితములను అందలి వ్యా
కరణ ఛందస్సు శైలితత్వములను సహా నున్న (6) సత్తి
రాజు కామేశ్వరరావుగారి గుభిషిక్, జంతుకారీర కావ్య
మును (2) ఈ క్రిందివానిలో నేభాగమునైనను చదువవలెను:
(1) విజ్ఞానచంద్రికామండలివారి ఆంధ్రులచరిత్రము భూగో
ళము (2) విజ్ఞానచంద్రికా మండలివారి ప్రకృతి కావ్యము
రసాయనకావ్యము. (3) లెక్కలు, ప్రకృతి కావ్యము
(విజ్ఞానచంద్రికా గ్రంథములు) (4) రసాయన కావ్యము,
వృక్షకావ్యము (విజ్ఞానచంద్రికా మండలివారి గ్రంథములు) దర
భాష్యపట్రిలుగలదు. వారు ఫిబ్రవరి ఆఖరులోగా కార్యదర్శికి
వ్రాసి తెప్పించుకొని తిరిగి మార్చి నెలముఖంలోగా పూర్తిచేసి
0-0-0 అచాల దంభాస్తు రుసుముతో పంపవలెను.

నరసాపురి
ఫిబ్రవరి 2.

కం. నరసింహం.
కార్యదర్శి.

III అదైవతనభ.

అయ్యో,

నకల దుఃఖములయొక్క అత్యంత నిష్ప తిశిని నిత్యనిరతి
శయ నిరపమసుఖప్రాప్తికిని సాధనమును జరిపిస్తా అదైవత
కావ్యమును శోకహరిమగు సమస్తలోకము నుద్ధరించుటకై
నిర్యాజకరుణతో పునరుద్ధరణచేసి జగదురుపదవిని బొందిన
శ్రీ శంకర భగవత్పాదులకు భక్తికృతజ్ఞతల సమర్పణమునకై
నే నీ కాళయ్య క్షేత్రబహుళ శ్రేయోదశి మొదలు వై కాళి
కుద్ధపంచమి పర్యంతము శ్రీ శంకర భగవత్పాదులవారి జయంతి
సందర్భమున నీదిగువ నుదహరించిన ప్రకారము ప్రతి సంవత్స
రము శ్రీ శంకరాచార్యకృత గ్రంథములయందు పరిక్షలు జరి
పించి వానికి సకృత్యతాగ్రంథము నీ దిగువవద్దలిని జరుప నిష్ప
యించితిని.

పరిక్షలు బహుమానములు:— ప్రస్తుతము శ్రీ శంకరా
చార్యవరచిత గ్రంథములయందే శ్రీరంగములో శ్రీ వాణీవిలాస
ముద్రాక్షరకాలవారు ప్రకటించిన గ్రంథముల ననుసరించి

ఉత్తమపరిక్ష:— ఇరువది సంపుటములలోనుగల నిఖిల
గ్రంథములయందు పరిక్షయిచ్చి యుత్తీర్ణులగు వారికి ప్రథమ
సత్కారము రు 25 లు. వార్షిక సత్కారము రు 10 లు. ఈ
వార్షిక సత్కారము ఈ పరిక్ష నిచ్చినవారికి మాత్రమే గలదు.

మధ్యమపరిక్ష:— ప్రస్తావనయందు, సూత్రభాష్యము,
ఉపనిషద్భాష్యము, గీతాభాష్యము. సత్కారము రు 16 లు.

ఖండపరిక్షలు:— (1) ప్రథమపరిక్ష. సూత్రభాష్యము,
ఛాందోగ్యోపనిషద్భాష్యము. సత్కారము రు 8 లు.

(2) ద్వితీయపరిక్ష. గీతాభాష్యము, బృహదారణ్యక
భాష్యము. సత్కారము రు 8 లు.

(3) తృతీయపరిక్ష. ప్రశ్నగ్రంథములు. అనగా 18
నెలలకు మొదలు 20 నెలలకు గ్రంథ ప్రతివరకు. విష్ణుసహస్ర
నామ, సనత్కుమారియ, లలితాత్రిశతి స్తోత్రభాష్యములు,
ఉపదేశసూక్తి, వివేకచూడామణి, ప్రపంచసారము, ప్రబోధ
సుధాకరము మొదలగు సంక్షిప్త గ్రంథములయందు పరిక్ష
యిచ్చి ఉత్తీర్ణులైనవారికి సత్కారము రు 8 లు.

ప్రతిగ్రంథమందును 100 టికి 50 మార్కులును, మొత్త
ముమీద 60 మార్కులకు తక్కువకాకుండ వచ్చినవారే పరి
క్షులయందు ఉత్తీర్ణులైనట్లెన్నబడుదురు. ఒకపర్యాయ మొక
పరిక్షయందు ఉత్తీర్ణులైనవారు తిరిగి ఆపరిక్షయందు చేర్చుకొన
బడరు. దరఖాస్తులు మంజూరు కాబడనివారు పరిక్షింపబడరు.
ప్రతిదరఖాస్తుదారును కాగితముమీద గుర్తించి వానిలో (1)
తనతండ్రి పేరును, నివాస స్థలమును, (2) తాను చదువుకొన్న
గురువుల పేర్లును, స్థానమును, (3) వయస్సు, జీవనము, ఆశ్ర
యము, అభ్యసించిన విద్యావిశేషములు, (4) ఏతరగతి పరి
క్షకు రాదలచినది, ఇదివరకు ఎక్కడైనా ఏ పరిక్షకు వెళ్లినది
దాని పర్యవసానము, (5) దగ్గుతు తారీఖు, వ్రాసి పరిక్షకు
రాగోరువారు వైతని దరఖాస్తును చెల్లె కు పాడ్యమికి (సం
వత్సరాది పండుగ లోపుగానే) బ్రహ్మశ్రీ వైడిమర్రి బుచ్చి
వెంకటరామకాస్తులు ప్లీడరు, గవర్నరుపేట, తెజనాదకు
పంపవలయును.

కాతా సూర్యనారాయణరావు.

అధ్యక్షుడు,
వేమూరి శివస్వామి శాస్త్రి.
సభాకార్యదర్శి.

గోదావరి జిల్లా గద్దవా పల్లిలోని విద్యాసంకల్పస్తక
భాండారాధి ప్రథమ వార్షికోత్సవము 10 వ తేదీ ఆది
వారము 2 1/2 గంటలకు చిలకమర్రి లక్ష్మీనరసింహము పంతులు
గారి యాధిపత్యమున జరుగును.

బరంపురము నందలి ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి సమాజము
యొక్క 8 వ వార్షికోత్సవము 2 వ తేదీని జయంతి రాయయ్య
పంతులుగారి యధ్యక్షతక్రింద జరిగినది. సమాజమునం దిప్పటికి
1939 ఆంధ్ర గ్రంథము లున్నవి. మందర నిర్మాణము పూర్తి
కాలేదు. విద్యాభూషణ కావ్యశ్రీధర నేమాని వేంకట నర
సింహ శాస్త్రిగారు “అన్యభాషా పదము లెంతవరకు ఆంధ్ర
భాషయందు పరిమోగింపవచ్చును” అను శిష్యయమును గూర్చి
యూ, మండపాక పార్వతీశ్వర శాస్త్రి బి. ఏ. గారు “ఆంధ్ర
చరిత్రవిమర్శన” గూర్చియు సుపన్యసింపిరి. పిమ్మట శ్రీమతి
వై నా రాజ్యలక్ష్మీబాయిగారు “విద్య”ను గూర్చి యొక వ్యాస
మును జదిపిరి. తరువాత వ్యాయసతి నారాయణమూర్తిగారు
ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి సమాజమువారి పక్షమున ఆంధ్రభాషాభి
మాను లెల్లరిని పూర్వమునలే తగు సహాయ ప్రోత్సాహముల
గలుగజేయ వలె వచ్చుచున్నందున, తమ యనర్గళ వాగ్ధాటితో
నత్యంత గంభీరముగా సుపన్యసింపిరి.

మదరాసు అందు నదరక మరాటా రైల్వేకంపెనీ.

(ఇంగ్లాండు కంపెనీలో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)

నోటీసు. (1057)

తిరువల్లూరు, తై అమావాస్యవము

ఫిబ్రవరి, 1918.

ప్రస్తుతము రాక్షసిబొగ్గు చాలకుండుటంజేసి
ఫిబ్రవరి 1918 వ సం॥ తిరువల్లూరులో రాబోవు
తై అమావాస్యవమునకు యాత్రికులుపోవుటకు
ప్రత్యేకముగా వ్యాసెంజరుబండ్లు గాని, స్పెషలు
బండ్లుగాని వేయబడవుగావున పోనిచ్చుగించువారు
ముందుగానే జాగ్రత్తపడవలెను.

వారంట్లు యిలాకా

కొవ్వూరు పి. డి. ముననపు కొద్దు

OS 181
1914

వా. కొడవటి పాపయ్య

ప్రతివాడు. 1. మల్లల ముసలయ్య 2. యా ముత్యాల
3. యా వెంకప్ప 4. యార్లత్తుం
5. యా దాలిగాడు 6. యా కొండప్ప
7. యా మునిగాడు 8. యా నాగి
5, 6, నెంబర్ల మైనట్లకు 1-వ ప్రతివాది గార్డయను
7-వ ప్రతివాదికి గార్డయను లెల్లినట్లు.

వేలం డేటు 18-2-18

పెద్దూరు

1. కృష్ణా డిస్ట్రిక్టు యర్జునాడెం సబు డి॥ లో
చేరిన చాగల్లు గ్రామం తాలూకు జిరాయిత్తిమెర్కూరి సబ్వి
సె॥ 868వ య 8-86 ట్లలో ప్రతివాడు తాలూకు 8-వ వాటా
జాయంటు హక్కు య 1-7 ట్ల భూమిన్ని ఫలవృక్ష
లున్న కిమ్మకు రు 100-0-0.

2. డిల్ గ్రామం తాలూకు ప్రతివాడు తాలూకు
పాటిస్తలంకు హక్కు.

1. కూర్పు లక్ష్మీబా రత్నం యింటికి వెళ్లేసండు వీధి
గ 42 లు.

1. దక్షిణం రాజుపేట. గ 15 లు.

1. పడమర కేతావాది తాలూకు యిల్లున్నా. వట్టూరి
హరయ్యదొడ్డి కొరడిన్నీ గ 35 లు.

1. ఉత్తరం సానబోయ్ లక్ష్మీగు తాలూకు స్తల
మున్నా లక్ష్మీబా రత్నం తాలూకు స్తలమున్నా గ 25 లు.

ఈ వాడ్లల చుట్ట చతురం గ 770 లు స్తలమున్నా
యిందులో వున్న తాటియాకుల యిల్లు తొమ్మిది వ్యావంభ
ములు వై కప్ప ఫలవృక్షములు సహా.

కిమ్మకు 200-0-0

పెద్దిబొట్ల కృష్ణమూర్తిగారు.

(1058)

ప్లీడరు, కొవ్వూరు.

హోల్ ఏజెంట్ ఇంగ్లండ్ ఇండియా డ్రగ్ అండు కెమికల్ కో; నెం. 155, జమ్మామసేదు బొంబాయి.

మిక్కిలి మనోహరమగు సువాసన 123

(రెజిస్టరు కాబడినది.) ఆటో డిల్ బహర్. (రెజిస్టరు కాబడినది.)

ఇప్పటికాలపు రుచి కనుగొననిది, సాటిలేని మనోహరమగు సువాసనగలది.
అల్పకాలముగాని, సారాయముగాని, చేర్చబడకయు నిర్ధము
చేయబడిన కేవల పుష్పసారము.

నీ రుచాలవై కొన్ని దిందువులు చిలుకరించినవో, మనోహరమగు
సువాసన ని స్ఫులించును.

ఈ క్రింది పరిమాణములు సీసాలలో నుండును.

నిన్నపైజా (అర డ్రాం)	సీసా 1-3 రు	0-8-0
చుట్టరకము పైజా 1-1 డ్రా	" "	0-12-0
వీరొకపైజా 2 "	" "	1-4-0
వెద్దపైజా 4 "	లేక 1/2 డ్రాస్సు	2-0-0

వి. పి. ఖర్చులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము.

ప్రపల్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిపాపులోను దొరకును. దీనికి
ఆ నేకమగు నకలునెంట్లు కలవు. కావున, తాము కొనుగవును సీసావైన
ను, కాడ్లవైనను ఆటో డిల్ బహర్ అను పేరును పరిశీలింపుడు. ఈ ఆటో
డిల్ బహర్ యొక్క సులభములను పరిశీలనచేయ గోరువారి దిగువవారికి
వ్రాసినవో అజాకిమ్మగుల సువాసనకాడ్ల ఉచితముగ పంపుదురు.

సామ్రాజ్య శాసన సభ.

(0)

భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర విభజనము.

ఈ నెల 6 వ తేదీ మధ్యాహ్నము ఫలాహారములైన పిచ్చుట సభవారు మరల సమావేశమైరి.

గౌరవనీయులగు రావుబహదరు బయ్యారెడ్డిసంపా శ్రీకృష్ణగారి తీర్మానము సుపపాదించుచు నిలువ నుడివిరి. నేనిపుడుపపాదించునపు తీర్మానమునందు నేను కోరిన రీతిని భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర విభజనము జరుగువరకును స్వపరిపాలన ప్రతిష్ఠాపనముల సుసంగరాదనియు నట్లాసంగిన నవి జయ ప్రదము కాజాలవనియు నేను వాదించువాడను గాను చాల ముఖ్యములగు రాష్ట్రములలో అధికములగు మూర్ఖుల కనరమేలేదు. కాని నేను కోరినవిధమున రాష్ట్రము విభజనము జరుగువరకును సంస్కరణములను నిలిపియుండగూడదు. కొన్ని రాష్ట్రములలో పునర్విభజనమువలన స్వపరిపాలన ప్రతిష్ఠాపనములు శ్రేష్ఠతరముగ జనిచేయును. పాపదేశిక విభజనమువలన చాలా హెచ్చునాను కూల్యము కలుగగలదు. అందులకు మూడువిషయములు కావలెను. ప్రజలు కోరుట- అట్లు కోరికవారిసంఖ్య హెచ్చుగలదు. వారందరేకభావము మాటాడుతారుగా నుండుట. ఆంధ్ర రాష్ట్రము కావలెను అంతాశనము కలదు. ఓధుగిలు ప్రత్యేక రాష్ట్రమును కోరుచున్న విషయము తోకవిధితము. వారు బంగాళము, బేహారు, చెన్నపురి రాష్ట్రములలో చేరి యున్న ప్రత్యేక ప్రదేశమున నివసించుచున్నాడు. మలబారు, కన్నడము, సింధు, గుజరాతులుగూడ నిట్టిస్థితిలోనేయున్నవి. భాషాభేదమున రాష్ట్ర విభజన మనకర మనటకు జాంబాయి, మధ్యరాష్ట్రములు గూడ సహకారమును కలిగించినవి. హిందీ భాషను మాటాడు ప్రజలు నివసించు మండలములు బేహారు, సంయుక్త రాష్ట్రములకు చేరియున్నవి. మహారాష్ట్రముండలములు జాంబాయి యుండటలే యున్నవి. మహారాష్ట్రము ప్రత్యేక రాష్ట్రమును ముఖ్యముగా కోరుచున్నాడు. స్వల్పవ్యయముతో నట్టివిభజనము చేయుటవలన విశ్వవిద్యాలయ విద్యాకాసనసభలయందలి భాషావిషయ సమస్యలునులభముగ పరిష్కరింపబడగలవు. దెంగలు ఆపాము దేశములవారును బీహారులోని కంకభాషా ప్రజయును ఏక రాష్ట్రమున నుండగోరుచున్నాడు. ఈ ఏర్పాటువలన రాష్ట్రములలోని అంతఃకలహములను సమర్థము తొలగి యావచ్చారతీయ సంఘము నేర్పరుచుట కొక విధానము నేర్పరుచుటకు మూలాధారము కాగలదని గౌ. శ్రీకృష్ణగారు నుడివిరి.

తొందరపడి మార్పులొనర్పరాదు.

తొందరపడి మార్పులు చేపరాదనియు, రాష్ట్ర పరిమాణములను అనవసరముగ మార్పుజేయరాదనియు, భాషలను బట్టి రాష్ట్రముల పరిమాణముల నేర్పరుచుట కష్టమనియు సర్ చామిల్లను గ్రాంటుగా రనిరి. సర్ గంగాధర చిట్టాచిగుగారు శ్రీకృష్ణగారి నూచనముల ఖండించిరి. ఫిగనుగారు తీర్మానము సకాలముగాదని చెప్పిరి.

సాఫీగారు (పంజాబు)

పంజాబువారికి వాయవ్యపు సరిహద్దు రాష్ట్ర మక్కరలేదుగాని రాష్ట్రములు సింధురాష్ట్రమును వాంఛించియున్నారనియు, హిందూదేశమును అల్పరాష్ట్రములుగ విభజించుటకు సాధ్యముగాదని చెప్పయ సాఫీగారు తీర్మానమునుడివించిరి.

భాషను బట్టియు, నై సర్వకములను బట్టియు సింధుదేశము ప్రత్యేక రాష్ట్రమనియు, తీర్మాన మకాలవనియు కింట్లాడు (జాంబాయి) గారు చెప్పయ వ్యయ మధికమని తీర్మానమును నిరాకరించిరి.

డాక్టరు సుప్రగారు.

ఈ తీర్మానము నంగీకరించినచో దేశమున పురోవృద్ధి యుగిహవు నని డాక్టరు సుప్రగారు (సంయుక్త రాష్ట్రములు) అభిప్రాయపడిరి. ఆంధ్రులని గాని, సింధుదేశీయులని గాని ప్రత్యేకముగ నాలోచింపవలసిన యావశ్యకత గానరాదు.

బెనర్జీ గారు.

భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర విభజనోద్దేశమును ప్రవేశ పెట్టుట కిది తరుణము గాదని బెనర్జీ గారు నిరప్రాయపడిరి. ఇండియామంత్రి యేయద్యుచున్నవైనిటకు విచ్చేసినో యాయద్యుచు నీ తీర్మానమును గొనినవిషయవలన భంగపడగలదు. కొన్ని సవరణములతోడ తీర్మానము నంగీకరింప బెనర్జీ గారి కేయాటలకమును లేదు. పిచ్చుట విషయమున బొంబేదేశము వారి 1911 సం॥ అక్టోబరు 11-న తేదీ తన తేజమును వివరింపబడిన జాగ్రానములను వారుబెట్టికొనిపోయినగాక, తీర్మానము నంగీకరింపరాదని ప్రత్యేకముగ నుడివించిరి.

గౌ. వి. ఎస్. శ్రీనివాసరామియ్యగారు

ఏకభాషను మాటాడు ప్రత్యేక ప్రజలు నివసించు ప్రత్యేక రాష్ట్ర భాగము భాగ్యతగల ప్రభుత్వము విజయవంత మగుటకు సాధనమగు ననుటలో నేను గౌ. శ్రీకృష్ణగారితో నేకీభవించినాను. వారివాదములలో చాలభాగము నేనామోదించుచున్నాను. ప్రత్యేక స్థలము లభింపగలదు గాని ఏక భాషను మాటాడువారు మాత్ర మొక ప్రత్యేక భాగమున నుండుట హిందూదేశమున సాధ్యము గాదు. కేవల భాష సంబంధము జాతీయతకు సంపూర్ణ లక్షణము గాదు. ఏ రాజకీయ పద్ధతి గౌ. శ్రీకృష్ణగారి స్థానమునకు 500 మైళ్ల దూరము నందున్న నన్నును గౌ. శ్రీకృష్ణగారిని ఏక భాషన సభావేదిక యందు చేర్చినచో అపద్ధతి శ్రీకృష్ణగారిని చరియొక యాంధ్రుని ఏక వేదికయందుచేర్చునధికంపై నికృష్టము కాజాలదు. ప్రస్తుతమున్న రాష్ట్ర విభజనము అసంగతముగనే యున్నది గాని సరాసుదేశీయుని యుక్తితో మనమిపు డేసమస్యయొందు కల్పించుకొనరాదు. ఈవిభజనము చారిత్రకముగ కలిగినది. అపరాధముల ప్రకారము చారిత్రక సంబంధములు పెరిగినవి. యుక్తి యుక్తుడు పునర్విభజనమునకు ఈసంబంధము లభ్యంతరకరములు కాగలవు. భారతజాతీయత ఆంగ్ల ప్రభుత్వములకున్నచుగ నమూల్యవిషయము. దేశీయచరిత్రయం దిట్టిజాతీయత ప్రాచీన కాలమునం దపుడెప్పుడు బహుకొద్దికాలమే గాని దీర్ఘ కాల ముండిట్లు నిదర్శనములైవు. అట్టిచో ప్రత్యేక భాషాసముఖ ప్రత్యేక భాషాసముఖ ప్రబలింపవో భారత జాతీయతాభివృద్ధికి భంగము కలుగగలదు. ఆయా రాష్ట్రములలో దొరతనము వారును కాసనసభ్యులును రాష్ట్రములలో వలసే యుపయోగించవలె నని గౌ. శ్రీకృష్ణగారుచేసిన నూచన నాకు మరంతచిత్తును కలిగించుచున్నది. అది చాల హానికరమగు నూచనయని నాకు తోచుచున్నది. హిందూదేశమున స్థిరపరుచబడుటకు మనకు లభించిన సామ్యత్వ రాజనీతి మన కాంక్షభావనలనే లభించినది. ఇంక 20 ఏండ్ల వరకును రాష్ట్రము, సామ్రాజ్య శాసనసభలయందు ఆంగ్ల భాష నే యుపయోగింపవలెనను నూచన వివరమిచ్చుచున్నది. అది చాల ముఖ్యమైనదని నేను తలంచుచున్నాను. అట్టిమార్పు ప్రజలయిష్టము ననుసరించి చేయవలెనని గౌ. శ్రీకృష్ణగారు నుడివిరి. అది చాల మంచిది. అట్టిమార్పు ప్రస్తుతమున్న నిరంకుశాధికారమున నులభముగా చేయబడవచ్చును గాని అందరు ప్రజలకును ప్రభుత్వమునకు పలుకుబడి గలిగినపుడు మాత్రము సాగుట కష్టము. దీనికి అర్థికముతో గూడ సంబంధముగలదు. ఆ విషయము బాగుగా పరిశీలించబడిన ట్లగవడదు. ప్రతిరాష్ట్రమునకును గవర్నరును కార్యనిర్వాహకసంఘము నుండవలెనని గౌ. శ్రీకృష్ణగారి మతము. అట్టిచో చిన్న రాష్ట్రములకు భార మధికము కాగలదు. అట్టిచో ధనహీన రాష్ట్రములకు ధనవంతములగు రాష్ట్రములు తోడ్పడవలసియుండును. అట్టిచో రాష్ట్ర విభజనమున నిర్ధారణ చేయువారు రాష్ట్రమును కోరువారుగాక వారిని పోషించువారు రమ్మందురు. అట్టిచో చిట్టలు చాల హెచ్చుట నిశ్చయము. ఈ విభజనము దేశమునకంతటికిని విస్తరింప గూడదని శ్రీకృష్ణగారి యనిరి. ఆంధ్రదేశమునకు మాత్రమే కోరిరి. మలబారున కిట్టిమార్పు వలన నెట్టిస్థితికలుగును? 2 అవియొక మండలము. అచట మళయాళము తప్ప మరెయొక భాషయేలేదు. దానిని మనము తిరువానూరు సంస్థానమునకు చేర్చివేయవలెనా? అట్టి నూచన నెవ్వరు నామోదించరు. ఇండియామంత్రిగా కొక ఘనవైద్యునిరంటివారు ఆవైద్యుడొక ప్రబలవ్యాధిని కుదుర్చుట కొక గ్రామమునకు వచ్చినట్లు ముంజేరుగారు మనదేశమునకు సంబంధించిన స్వపరిపాలనా విషయమును పరిష్కరించుట కివటికి వచ్చిరి. అట్టిచో నాగ్రామములోని దీర్ఘవ్యాధి పీడితులు కుదురని కోగముల వారు, క్రొత్తవ్యాధులవారు మున్నగు కోగులందరు నావైద్యుని చుట్టుకొనిన అది అతనికి చాల దుష్పరమైనట్లు మన దేశమునకు సంబంధించిన చిల్లరసమస్యల నన్నిటిని పరిష్కరింపవలె నని ముంజేరుగారిని కోరిన వారికి చాల దుష్పరమగును. మనకు స్వపరిపాలనము కలిగిన పిచ్చుట నిట్టి రాష్ట్ర విభజనము చేయగలిగినచో సామాన్యమునచో చేయబడును. గాని ప్రస్తుతము విరమింపదగు నని నేను శ్రీకృష్ణగారిని కోరుచున్నాను. అని గౌ. శ్రీకృష్ణగారునిరి.

కే. బి. రంగస్వామి అయ్యగారు సమర్థించుట.

గౌ. అయ్యగారు గౌ. శ్రీకృష్ణగారి తీర్మానమును సమర్థించిరి. నవాబు అలి చౌదరి గారు.

రాష్ట్ర ప్రత్యేక భాగమునకు భాషయుక్తమైతే అధికరము యుండరాదు. తనవ్యవస్థతి, వారి మున్నగు వారిని గూడ రాష్ట్ర ప్రత్యేక భాగ యొక్క ముఖ్యమును గవనినిధి దగి

యున్నవి. బంగాళా తూర్పు భాగమునకు పశ్చిమ భాగమును చేర్చుట తూర్పు భాగపు లాభములకు భంగకరము. తూర్పు భాగమును ప్రత్యేకముగ నొక రాష్ట్ర మొనర్చుట యుక్తమని గౌ. నవాబు అలి చౌదరిగారు నుడివిరి.

దొరతనమువారు తటస్థులగుట

దొరతనమువారు తీర్మానము విషయమున తటస్థులై యున్నారనియును, సభ్యులు వోట్ల నిచ్చుకొనవచ్చుననియు గౌ. సర్జెంట్టు డుబులేగారు చెప్పిరి.

జిన్నా గారు.

గౌ. శ్రీకృష్ణగారి ఆంధ్ర రాష్ట్రమును వాంఛించి యున్న యెడల, నా విషయమును సామ్రాజ్య శాసనసభ కేల గొని రావలయును? తీర్మానము హాని నొనర్చును. స్వరాష్ట్రమున, కీర్తి సంపాదించు శ్రీకృష్ణగారి తీర్మానమును గొనినవిధిని నా తాత్పర్యము.

శ్రీకృష్ణగారి ప్రత్యుత్తరము.

నేను తీర్మానము నెట్టి భావముతోడ నుపపాదించి యుంటిమో ఆ భావమును సభ్యులు గ్రహింపలేదనియు, ఆంధ్రులకు నేలొనరింప తీర్మానము నుపపాదించితిమని తలచుట తీరబాటనియు తన ప్రత్యుత్తరమున గౌ. శ్రీకృష్ణగారు చెప్పిరి. తీర్మానము ప్రోహితమునడిచిరి.

రాబడిపన్ను శాసనము

ప్రత్యుత్తరములైన పిదప సర్ విల్లియము, నేయరు గారివై శాసనమును సవరణమునకు సంబంధించిన చట్టమును ప్రవేశపెట్టిరి. చట్టము 1917 సం॥ ము అక్టోబరు మాసమున ప్రకటితమైయున్నది. రాబడిపన్నుల కేటవల మూర్ఖు సేనన్న మజ్దీముతోడ చట్టము నుపపాదించియుండలేదని చెప్పుచు ఎంతకాలమున కొక్కొకసారి ప్రజలు చెల్లించు పన్నున మార్పులు జరుపబడుచుండును అను విషయమును గూర్చి మేయరుగారు కృతీకరించిరి.

ఆదాయపు పన్ను చట్టము

ఆదాయపుపన్ను చట్టమున 4 వ మరాలో క్షణసాయాదాయము వైన గూడ పన్ను విధింపబడవలె నని యున్నది. అది కూడవని బంగాళా జమీందారుల పక్షమున కాశింబహారు మహారాజాగారు వాదించిరి.

దానివలన ఇతర వ్యక్తులలో నున్న భూస్వాములకును వ్యవసాయ కులకును చాల యిబ్బందులు కలవు గాన కక్ష్యలకు క్రొత్త అధికారము లివ్వగూడదని నుటులుగా రనిరి.

హిందూదేశమున సార్వజనికమును నిరాధారము నగు క్షణసాయమేగాక ఇతర పరిశ్రమలు గూడ కావలెనని కోరు సమయమున క్షణసాయముపై పన్ను వేయగూడదని గౌ. రాయ సితానాథరాయగారు నుడివిరి.

బంగాళా శామర్పు చేంబరువారి అభిప్రాయములు త్వరలో ఇండియా దొరతనమువారికి చేరగలవు. వారిని దొరతనమువారు బాగుగా నాలోచింపవలెను. గత సంవత్సరారాదాయమును బట్టి ప్రస్తుత వత్సరారాదాయముపై నిదివరకు పన్ను వేయుచున్నాడు. ఆదాయము పన్ను విషయము నిదివర కెరకు బాగుగా గ్రహించియుండలేదు. ఇప్పుడు చేయబడవచ్చు మార్పు సముచితముగాదు. హెచ్చుపన్ను సామ్రాజ్య భక్తి వలన మే మంగీకరించితిమి గాని యిట్టి పన్నులను వేయుట సముచితముగాదు. ప్రత్యేక సంఘము వారు చాలమార్పులను చేపెదరిన నేనునమ్మదనని సర్ చామిల్లచేగారు నుడివిరి.

ఆదాయము హెచ్చుటకు తగ్గుటనుబట్టి పన్ను హెచ్చించుటకును తగ్గించుటకును ఏర్పాటు యుండవలెనని గౌ. హేగుగా రనిరి.

నిర్దేశకుముగ పన్నును గూర్చి ఆలోచించుటయే ఆశ్చర్యకరము. ఈ సంవత్సర మెట్లు ముగియునో తెలియదు. ఈ శాసనమును ప్రత్యేక సంఘమునకు పంప నేనూడదని గౌ. పండిత మాలవ్యాగా రనిరి.

ఆంగ్లదేశ ప్రభుత్వమువారి నొసంగిన వాగ్దానమును ఇండియా దొరతనము వారు మలకనగా తొలగింపరాదు. జమీందారుల వైని వేయబడు హెచ్చుపన్నును వారు ప్రజలవలన రాబట్టెదరిని గౌ. సురేంద్రనాథ బెనర్జీగా రనిరి.

గౌ. రంగస్వామియ్యగారు - చిట్టాచిగు - సాహెబ్ - మఫీ - శర్మ - కపరేగారు - తీర్మానము నామోదించిరి. దొరతనమువారు ప్రజలను దోచుకొనుచున్నారని ఎవరును తలంపగూడదు. గౌ. బెనర్జీ గారు ప్రస్తావించుట నాకు సోకముగాదు. ప్రస్తుత మున్న చట్టములకును మూసాంగ్రాదు తప్పింపుకొని పోవుట కనకాశము గలదు. అట్లు జరిగినచో చేయటలే ఈ శాసన ముపపాదించబడినది గాని వాగ్దానములను భంగమునొనర్చుట యుండబోయినది తను. అని సర్ విల్లియం నేయరుగారు నుడివిరి.

శాసనసభ 20 వ తేదీన ప్రత్యక్ష సమావేశమైనది.

ఆంధ్రపత్రిక

1918 సం॥ ఫిబ్రవరినెల 8-వ తేది

శుక్రవారము.

శర్మగారి తీర్మానము

శాసనసభకు శర్మగారి తీర్మానమునకు ప్రభుత్వకార్యదర్శి సమక్షమున ప్రజాప్రతినిధులే వ్యతిరేకముగ మాటలాడి, దాని నోడింపజేయుట, రాష్ట్రాధ్యక్షులను విఘ్నకరముగ గాన్పించుట సమాజము తీర్మానము నుపసాదించక యుండిన దోషముగానుండి మూడునది దోష వచ్చును. శర్మగారు తోడి వర్తూల సహాయ మపేక్షించి యే ధర్మమునకు బూనియుండును. తాత్కాలిక అధిష్ఠితులతో వదిలిచిన, రాష్ట్రసిద్ధాంత వనకెల్లముగ పాటుబడుచున్న ఆంధ్రుల కిట్టి ఫలితము ఆభావము గలిగించుటలో వింత యెద్దియు లేదు. శర్మగారి తీర్మాన మీ సమయమున ప్రభుత్వము వారిచే నంగీకరింప బడునను నాశ యెవరికిని లేకబోయినను, ప్రజాప్రతినిధుల యభిప్రాయము కొంత వరకైనను అనుకూలముగ నుండునని యూహింప బడినది. భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రసిద్ధాంతమునకు వ్యతిరేకముగ మాటలాడిన సభ్యులు దెలిసిన కారణముల గ్రహింపగలము. కాని రాష్ట్ర సిద్ధాంతము నంగీకరించు శు, తీర్మానమును ప్రవేశ పెట్టుట కిది సమయము కాదను వారి తర్కమును మాత్రము గ్రహింప లేకున్నారము. బాబాయి సభ్యులగు కె.కాయడు గారు వ్యయమెక్కుడగు నను అక్షేపణ జెప్పిరి. సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారి యెడల దేశీయుల కధిక మగు భక్తి గలదు. కాని వారి హేతువాద మనే కమారులు మాకు వివరీతముగ గాన్పించినది. పానుగంటి రామారాయణంగారు దేశ భావలలో విద్యనేర్పుట యవసరమని, సామ్రాజ్యశాసన నిర్మాణసభలో తీర్మాన ముపసాదించినపుడు, సురేంద్రనాథు లడ్డుపడి దేశభావలకు ప్రాముఖ్య మొసగుటచే, దేశమధోగతి పాలబడునని తీర్మాన మునకు ప్రతికూలముగ మాటలాడిరి. రాష్ట్ర విభాగ తీర్మానమును కొన్ని సవరణలతో నంగీకరించుట వాటిష్టమేనట గాని, తీర్మానము మాత్రము అసమయమున ప్రవేశ పెట్టబడినదట. ఈ తీర్మానము ప్రభుత్వ కార్యదర్శిని కలవరపెట్టి, రాజ్యాంగ సమస్య నిర్వహణము నడ్డగించునట. ఇంతవరకును ప్రభుత్వ కార్యదర్శిగారికి, భారతీయులనేక విజ్ఞాపనలనంపిరి. కొన్నిటియందు స్వరాజ్య విభానమున కామోదముగలదు. మరి కొన్నిటి యందు ప్రాతికూల్యము గలదు. కొన్ని విజ్ఞాపనలు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము గోరినవి. రాష్ట్ర విభాగ మవసరమని ఆంధ్రులు, కన్నడులు, బేరారువాసులు, వంగదేశ భూస్వాములు, హైంద వాంగ్లేయ సంఘమువారు, ఢిల్లీ సంఘము వారు మాంటాగూగారిని గోరియుండిరి. ఎవరికి తోచిన విజ్ఞాపనను వారు సమర్పించిరి. ఈ విజ్ఞాపనము లన్నియు కార్యదర్శిగారిని కలవరపెట్టక పోగా, శర్మగారి తీర్మానముమాత్ర మెటుల గలవర పెట్టునో యూహింపలేకున్నారము. మాంటాగూ గారు రాజ్యాంగ సంస్కరణములను ప్రకటించు వరకు, మూడుకొనక, యితర తీర్మానములను శాసన సభ్యులసభలో ప్రజాప్రతినిధు లే

ప్రవేశ పెట్టవలయునో, బెనర్జీగారు దెలుపుట ధర్మము. ఈ తీర్మానమును గూర్చి యాలోచించుట కింకను ముహూర్త మెపుడు గుదురవలయునో? రాజ్యాంగ సంస్కరణములు ప్రసాదించబడునని ప్రజలత్యాసురతతో వీక్షింపుచున్న పుడే, రాష్ట్ర విభాగ సమస్యను నిర్వహించుట న్యాయముగ నుండును. స్వపరిపాలనము నెలకొల్పిన పిమ్మట, తిరిగి రాష్ట్రపు సరిహద్దుల మార్పుట కష్టసాధ్యమగును. స్వపరిపాలనము లాభ ప్రదమగుటకు, రాష్ట్ర నిర్మాణ మత్యవసరము. అవసరమగు కార్యము నాపియుంచుట లాభకరమా? సంగ్రామావసరములకై, స్వపరిపాలనానందోళన మాగ లేదు. స్వపరిపాలనానందోళనముకొరకై, రాష్ట్రాంతోళన మాగజాలదు. ఈ వివిధ విషయములకును వీక్షని సరిబంధము గలదు. స్వాతంత్ర్య పునరుద్ధారణము కొరకై గావించబడుచున్న సంగ్రామ సమయము ననే, హిందూదేశ స్వాతంత్ర్యవసరము గూర్చి ఆంగ్లేయులకు నాటునటుల జెప్పుట సులభము. స్వపరిపాలనమును వాంఛించుచున్న పుడే, ప్రజాపరిపాలనమునకు మూలాధారముగ రాష్ట్రవిభాగము గూర్చి యరువదించుట సుకరము, లాభకరము. అందుచే అసమయ మను నెవము నిలువదగినది గాదు. భాషాప్రయుక్తవిభాగ మసమయ మయినను, అస్సాచునందలి వంగదేశీయులధికముగ నుండు సిల్హెటు మొదలగు భాగములను వంగదేశమున గలుప వలయునని మాత్రము, బెనర్జీ గారు ప్రభుత్వము వారిని గోరిరి!

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి యవస్థాస ధోరణి విచిత్రముగ నున్నది. శర్మగారితో వీరు చాలవరకు నేకీభవించిరి. ప్రస్తుత రాష్ట్రవిభాగము సరిగ గావించబడ లేదని యంగీకరించిరి. కాని తర్క సూత్రముల ననుసరించి ఇకముందు జేసెడి యేర్పాటులకు, నింతవరకును సహజముగ బెరిగిన యేర్పాటు లడ్డము వచ్చునట. అందుచే ప్రస్తుత స్థితితో తృప్తిజెందుట వీరి యాశయము. అటులయినచో, యొక శతాబ్దమునుండియు నిరంకుశములో బెరుగుచున్న భారతీయుల కిపుడు స్వాతంత్ర్య మిచ్చుటయై ప్రాత యేర్పాటులకు ప్రతిబంధకముగ నుండవచ్చును. సంస్కరణశయముల మాని ప్రస్తుత స్థితితో తృప్తిజెందుటయే మేలని అధికారులకు తోచవచ్చును. అటులని సంస్కరణశయములకై ప్రజలు ప్రయత్నింపకుండుట ధర్మమా? స్థానికాభిమాన మతిశయించిన కొలందిని జాతీయాభిమానము దగ్గునని శాస్త్రిగారు నూతనసిద్ధాంతమును ప్రకటించిరి. స్థానికాభిమానము లేని దేశాభిమాన మెటుల సాధ్యమో దెలియకున్నది. శాస్త్రిగారి సిద్ధాంతము ననుసరించుచో, దేశాభిమానము గలవారికి మానవకోటిపై ప్రేమదగ్గులయు తధ్యమే. అందుచే దేశాభిమాన ముండుటయు, నొక విధమగు దోషమే యగును. దేశభావలలో పరిపాలనావ్యవహారము జరుగుట లాభదాయకమని శర్మగారు నుడివిన వాక్యములు, శాస్త్రిగారిని కలవర పెట్టినవట! ఆంగ్లదేశీయు డగు కర్లిసుగారికి దేశభావలలో పరిపాలనము జరుగుటయనిన వింతగ దోషలేదు. కాని భారతీయులగు శాస్త్రిగారి కిది దేశాభిప్రాయని తోచినది. ఆంగ్లభాష కేమాత్రము ప్రాముఖ్యము దగ్గినను, మిన్నువిరిగి నింగిపై వ్రాలునని శాస్త్రిగారి భయము. శాస్త్రిగారు గూడ, ప్రజల మార్పుల గోరుటచే మాంటాగూగార్యై కష్టములకు తోనగుదురో యని జాలిజూపిరి. ఇదివరకున్న సమస్యలు చాలక యీ సమస్య

గూడ మాంటాగూగారిని కష్టపెట్టవలయునా యని శాస్త్రిగారు ప్రశ్నించిరి. శాస్త్రిగారి భూతదయ ప్రశంసార్హము! స్వాతంత్ర్యపక్షిపాతీ యగు శారవనీయులు కె. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు మాత్రము తీర్మానము నామోదించిరి. జన్నాగారి యభిప్రాయము లెటులున్న నుమా కంతగ ప్రసక్తిలేదు గాని, శర్మగారిని వారకారవించుట మాత్రము సీచముగ నున్నది. ఆంధ్రులలో ప్రతిష్ఠను సంపాదించదలచి, సామ్రాజ్య శాసననిర్మాణ సభలో నీ తీర్మానమును శర్మగారు ప్రవేశ పెట్టెననియు, ఈ తీర్మానము కొంత తనమును సూచించుచున్నదనియు మొదలగు నగౌరవ వాక్యములను జన్నాగారు బలికిరి. జన్నాగారి యన్యూప దేశములను సహించుట కష్టము. జాతీయోద్య మాభివృద్ధికై పాటుపడుచున్న తోడి సభ్యులకు దురుద్దేశముల నాలోపించుట అధర్మము. ఆంధ్రేతర రాష్ట్రములలో నిపుడిపుడే ప్రజాభిప్రాయము రాష్ట్రసిద్ధాంతము వైపునకు మల్లుమన్నది. కాని ప్రజాప్రతినిధు లింకను ప్రాత యభిప్రాయముల విడరాడలేదు. ఇంకను దేశమంతయు ఏకజాతీ యగు ననియు, ఆంగ్లభాషయే దేశమునకు ముక్తి యొసగననియు, దేశ భావలకు, మూలద్రోసిన గాని రాజకీయాభివృద్ధి సాధ్యము గాదనియు, మొదలగు నూహలే వీ నావహించి యున్నవి. ప్రజాభిప్రాయముతో ఏరి యభిప్రాయములు పెరుగుటలేదు. నూతనాద్యములపై వీరికింకను కంటగింపు వదలలేదు. అట్టిస్థితిలో మార్చిన తోడనే వీరు వెలుగొందుట సహజము. అందుచే నాయకులనువారి కింకను నూతనాశయములను బోధించుటకు ఆంధ్రులు పూనుకొనవలసియున్నది. శర్మగారి తీర్మాననిరాకరణ మీ సత్యమును బోధించుచున్నది. తీర్మాన నిరాకరణముచే రాష్ట్రాభిమానులయెరుట నున్న విఘ్నములు బాగుగ పొడగట్టినవి. ధైర్యముతో నీ తీర్మానమును సామ్రాజ్యమహాసభయందు ప్రవేశ పెట్టి పోరాడినందులకు, శర్మగారభినందనీయులు. అపజయమే అంత్యవిజయమునకు దారిజాపును. ఆంధ్రుల భావికర్తవ్యము గూర్చి రేపు వ్రాసెదము.

దేశీయుల దుస్థితి

ఇద్దరు పంజాబు బారిష్టరులు మొంబాసాకు వెడలి రనియు, వారి నక్కడి ప్రభుత్వమువారు దేశములో నడుగిడకుండ జేసిరనియు, అందుమీద వారు తిరిగి స్వదేశమునకు జేరిరనియు వెనుక నొకమారు దెలిపియుంటిమి. ఈ విషయమై పంజాబు శాసన నిర్మాణసభలో నొక ప్రశ్న యడుగబడెను. పంజాబు ప్రభుత్వమువారి ప్రత్యుత్తరము దేశీయుల నిస్సహాయతను సువ్యక్తపరచుచున్నది. వీరిద్దరిని మొంబసాలో నెందుకు దిగనియ్యలేదో అందు విషయమై పంజాబు ప్రభుత్వము వారెట్టి విచారణల సలుపలేదట. కాని తూర్పుఆఫ్రికా ప్రభుత్వము వారి నీ విషయమై కనుగొనవలసిన దని మాత్రము, పంజాబు ప్రభుత్వమువారు సామ్రాజ్యప్రభుత్వమువారిని కోరిరి. సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారు అధినివేశ రాజ్య ప్రభుత్వమువారి కీ విషయమై దెలిపి, బారిష్టరులు దేశములో దిగుట కనుజ్ఞ నొసగవలయునని కోరిరట. ఫలిత మేమయినది? అధినివేశ రాజ్యాధికారులు సామ్రాజ్య ప్రభుత్వపు కోర్కెను నిరాకరించిరి. అందుచే పంజాబు ప్రభుత్వమువారి విషయమై నేమియు జేయజాలమని శాసననిర్మాణసభలో నుడివిరి. తూర్పు ఆఫ్రికావారి కార్యము గూర్చి ప్రశ్నించుటకు

తమ కధికారము లేదు గావున, యిందు విషయమై సంగ్రామ సమయమున తా మెట్టి చర్య దీసికొనజాలమని, సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారు దెలిపిరి. తమ కధికారము లేని విషయముగో సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమునకు సంగ్రామ మొనరింపజేసినట్లు చెబుచున్నది.

భారతీయుల దుస్థితి కీ నిదర్శన మొక్కటి చాలును. స్వదేశమునందు పరిపాలనాధికారము లేని భారతీయుల నన్యదేశములో గౌరవముతో జూచెదరనుట కల్గి. ఇట్టి దుస్థితి బాపుటకు స్వరాజ్య సంపాదనము దప్ప వేరు మార్గము గాన్పించదు. ఇందుకు ప్రతిక్రియ ప్రతికూలు లేమి సూచించెదరో తెలియదు.

లేబరు మహాసభ

లేబరు మహాసభ స్వరాజ్యోత్సాహ ముగీ కరించెనని, మొయిలుపత్రికకు నమృకము దోచలేదు. నిన్నటి పత్రికలో నీ తీరున వ్రాసినది.

“మొయిండియా పత్రిక ప్రకారము, నాటింగుహము లేబరుసభవారు స్వరాజ్యోత్సాహ ముగీ కరించినని పూనా హోంరూలుసంఘమువారికి బాప్తిస్మాగారు 26వ జనవరి తేదీన తంత్రివార్త నంపిరట. కాని సభ యదివరకు చాల దినములకు పూర్వమే జరిగెను. మా లండను విలేఖరి 28 వ జనవరి తేదీన తీర్మాన ముపసంహరింపబడె నని స్పష్టముగ దెలిపెను. సరియగు వర్తమానము దెలియకుండ, మా లండను విలేఖరి తంత్రివార్త నంపునని మేము విశ్వసించుము. వార్తలో ఎద్దియైన పొరబాటున్నయెడల, వెంటనే అట్టి పొరబాటును సవరించి యుండవలెను. మేము వారి కీ విషయమై దెలిపి యుంటిమి. ప్రత్యుత్తరము కొరకయి నిరీక్షించుచున్నారము.”

బాప్తిస్మా గారంపిన తంత్రివార్తపై మొయిలు పత్రికకు నమృకము లేదు. స్వకీయవిలేఖరి యసత్యమానునని, మొయిలుపత్రిక యూహించజాలదు. మొయిలుపత్రికా విలేఖరి యెట్టి ప్రత్యుత్తర మొసగునో, యది మొయిలు పత్రికతో బాటు మేమును నిరీక్షించుచున్నారము.

క్రిస్టియన్లకు వి. అరుణగిరి నాయకుగారు

వీరు నిన్నటిదినము కాలధర్మము జెందిరని చెబుచు కేంతయు నగచుచున్నారము. వీరు నున్న స్థలము వరకులే గాక, విద్యార్థికులు వైయండిరి. రాజకీయకర్మము వీరికి హెచ్చుగ నుండెను. ప్రజాహిత జీవనమున, విశేషముగ పాల్గొనక పోయినను, జాతీయోద్యమములయెడ నభిమానము వహించియుండిరి. మద్రాసు రాజధాని సంఘ మారంభమయినపుడు, దేశహితోద్యమమునకు బట్టగొమ్మవై నిలిచిరి. విదేశములకు వెదలి వ్యవహారజ్ఞానము సంపాదించిరి. దేశ విషయములగో సెక్కుకుజోక్యముదీసికొన మొదలైన సమయములో, వారువిశిష్టతలగుట దేశమునకు కొరత యనుటకు సందియము లేదు. వారి మరణముగూర్చి వలువురువిచారము సూచించుట వారు దేశములో నెట్టిగణ్యత సంపాదించినదియు, దేని కగలదు.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యుల వారి ఆయుర్వేద వైద్యశాలకు 1000 రూపాయలు వార్షికము.

ఈ నెల 5-వ తేదీన జరిగిన చెన్నపురి కాంగ్రెసును సభ్యుల వైద్యుల గారితో నేర్పుపబడిన ధర్మయోగ్యుల వైద్యులకు వేమురూపాయలు వార్షిక మొనగుటకు తీర్మానింపబడినది వినుటకు చాల సంతసించు చున్నాము. పండిత

గోపాలాచార్యులవా రెట్టి స్వాధ్యాయ దీక్షతో నీవైద్య శాలా భారమును వహించు చున్నదియు సెలగనివా రుండరు. ఇదివరకు తంబుచెట్టి వీధిలోనుండి భవనమున రోగులకు బస లిచ్చి వైద్యశాలలో నుచితముగ భోజనమిడి ఉపచర్యచేసి చికిత్సచేయుటకు రిగినంత తావులేనందున నాచార్యులవారు వైద్యశాలను మాంటురోడ్డునందలి విశాలభవనమునకు మార్చి ఆచట వైద్యశాలలోనే యుంచి చికిత్సచేయవలసిన రోగులకు మంచములు మున్నగు సౌకర్యములను ఏర్పాటుచేసినది విని యున్నాము. ఇట్లు దేశీయులగు నాయుర్వేద వైద్యము నభివృద్ధి నొందించుటకు చాల వ్యయప్రయాసల కొర్య పనిచేయుచున్న ఆచార్యుల వారికి కాంగ్రెసువారు వారొసంగిన వార్షికము చాల ప్రోత్సాహకరమగునని విశ్వసించుచున్నాము. ఇట్లే సంస్థానాధిపతులును భవిష్యత్తు వార్షికములను విరాళముల మొసంగి ఈ ఆయుర్వేదకళాశాలయొ ధర్మవైద్యశాలయొ కలకాలము దేశసేవ చేయుగలుగునట్లు హామీయుగాక యని కోరెదము.

స్థానిక వార్తలు

—(0)—

చెన్నపురి శాసన నిర్వాహ సభ:— ఈ నెల 12 వ తేదీ మంగళవారము నాడు చెన్నపురి శాసన నిర్వాహసభ సభ్యుల సమావేశము రోటండ్ జరుగును.

హైకోర్టు మూసివేయబడుట:— ఈ నెల 18 వ తేదీన ఆఫ్ షెడ్జు అగుటచే ఆనాడు హైకోర్టు, ఇతర న్యాయస్థానములను మూసివేయబడును.

గాన సభ:— నేటి రాత్రి (18-2-8) గంటలకు మైలాపూరులో నడుపబడుచున్న గోపాలు నాయకరు వాణీయసంఘ పాఠశాల భవనమున ధర్మగానసభ జరుగును.

చెన్నపురి హిందూ భార్యసంబంధసమితి:— వైసమితిసభ్యులు నేటి సాయంకాలము (8-2-18) గంటలకు వీధియందలి క్రీడలవినియాలకున్నాయి వారికి మామూలు వార్షిక అభిషేకమును జరిగించెదరు.

సి. ఆర్. సి. హైస్కూలు, పరుగువాకము:— వైపాఠశాల ద్రవిడసంఘమువారి యాజమాన్యముక్రింద నేటి సాయంకాలము (8-2-18) పాఠశాల మందిరములో వి. ఆర్. సంఘముగారు ద్రవిడభవము గూర్చి ఉపన్యసించెదరు.

బీద పాఠశాలల సంఘము, చెన్నపురి:— కోడంబాకము ఆర్ కాటు ధర్మ పంచమపాఠశాల భవనము లో ఈ నెల 10 వ తేదీ సాయంకాలము గంటలకు వై సంఘమువారి యాజమాన్యముక్రింద డి. వి. ఉలగనాథ ముదలియారగారు ఆరోగ్యవైద్యసముచిత చెప్పెదరు.

ఆయుర్వేదాభివృద్ధి కొరకు ధనము సోసగుట:— బానారాస్ నాథు కలికం లివలాగారు 52 వేల రూ॥ లు నగదును 32 వేల రూ॥ లు విలువగల యాస్తి ఆయుర్వేదాభివృద్ధికొరకు విడిచి 9 గురు ధర్మకర్తలను ఏర్పరిచి. టుషిక్విలో ధర్మ ఆయుర్వేద పాఠశాలయొ వైద్యులయొ చెరువబడినది.

దక్షిణ ఇండియా ఇన్ లామియా సమితి:— ఈ నెల 4 వ తేదీ శనివారమున జరిగిన సమితి సభ్యుల సమావేశములో హైదరాబాదు నవాబుగారికి హింద్ ఎగ్జిజిట్ టెడ్ హైసెస్, అను బిరుదును సొసగినందులకు తమ కృతిజ్ఞతను హిందూదేశ దొరతనమువారికి చెబుతుటకును, తమకు కలిగిన సంతోషమును నిజముగానికి తెలియజేయున దింపుటకును దీర్ఘనింపబడినది.

చెన్నపురి ఆంధ్రసభ-ప్రస్తుతనాటకము.— శ్రీ శ్రీ వీరేశలింగం సంస్థానాధిపతు లకు శ్రీరాజారావు వేంకట కుమారమహీపతి సూర్యారావు జమీందారుగారు యాజమాన్యము క్రింద సభ్యులకొరకు మూత్రమే ఈ నెల 9 వ తేదీ శనివారమునాడు సాయంకాలము 5-30 గంటలకు ఆంధ్రా హాలు (9, బ్రాడ్వే) నందు సభవారు ప్రస్తుత నాటకమును ప్రదర్శించెదరు.

బహిరంగసభ:— మహాసభ, రాష్ట్రీయ మహాసభ భావమిటి, స్వరాజ్య సమితి, చెన్న రాజధాని సంఘముల వారి యాజమాన్యము క్రింద ఈ నెల 12 వ తేదీ మంగళవారము సాయంకాలము 5 గంటలకు ఘోషణహాలులో సర్ విలియము నెడర్ బర్న్సు గారి మరణ స్మారకలిపిన్న స్థాపనా క్ష మొక బహిరంగసభ జరుగును. న్యాయపతి సుబ్బారావు పంతులు, గారు అగ్రాసవాధిపత్యము వహించెదరు.

ఇల్లు కాలిపోవుట:— మిర్ సాహేబు పేటలో నాయరయ్యపిల్ల వీధియందు నివసించుచున్న దుగ్గయ్య ఆపనోక బీదవిరంతువు నిన్నటిరాత్రి (7-2-18) మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు కాఫీని కాచుకొని నిద్రును పూర్తిగ అర్పితయై మంచ ఇంటికి తాళమువేసికొని నైటరుపోయెను. పొయ్యి మీదయుంచబడిన అగ్ని పెట్టెయందలి క్రమేపి వెదదుంట్లయై దగ్గ ఆపన్న బట్టలు అంటుకొని ఇల్లు పూర్తిగ కాలిపోయినది.

జగన్నాథ భక్తసభ, ఎన్నూరు:— 1916-17 సంవత్సరమున ఈ సభ తరపున 5 సంవత్సరసభ్యులు, 11 హరికథసభ్యులును జరుపబడినది. గానసభలో గాక స్వామి శిష్యా నందగారిచే భగవద్గీతోపన్యాసము లాసగబడినది. సభకు 300 మంది సభ్యులు గలరు. అధ్యక్షులకు కలవల రామానుజం శ్రేష్ఠి గారును, ఉపాధ్యక్షులకు శ్రీకలవలకల్లు శ్రేష్ఠి గారును, ఈసభావృద్ధికి ధనసహాయులు గానించి. ఈ సభోపయోగము వినదివాగి కృతజ్ఞులు గావగక;

రావుసాహేబు కలవల శ్రేష్ఠిగారిబీర చిహ్నంబోషక గృహము:— ఈ గృహము యొక్క ప్రథమ వర్ధంతి ఈ నెల 10-వ తేదీ ఆదివారమునాడు సాయంకాలము 6 గంటలకు గౌ॥ న్యాయ దివానుబహదరు డి. సహాధివ్యులు గారి అధ్యక్షతక్రింద చెన్నపురి జ్యూరువుల కృష్ణప్పనాయక చెరువు వీధియందలి శ్రీ కాళీ విశ్వనాథస్వామి వారి ఆలయము నందు జరుగునని హాసరకీ సూపర్వైటు రావుసాహేబు ని కందస్వామి మొదలయ్యగారు మాట వ్రాసిరి.

జగన్నాథ భక్తసభ:— ఈ నెల 10 వ తేదీ ఆదివారమునాడు దుదయము 8 గంటలకు సభాసభ్యుల వార్షిక సమావేశము జరుగును. సభాధ్యక్షులకు డి॥ బి॥ కలవల రామానుజము శ్రేష్ఠి గారికి ది॥ వాన్ బ నూర్ దూర్ విరుక్త మొదగబడినందులకు తమకు కలిగిన సంతోషము చెల్లించేయుటయు వారు సభాభివృద్ధి కొరకు గానించిన పనులను ఉచితరీతిని కొనియోడుటయు గత సంవత్సర రిపోర్టు ఆలోచించుటయు, ఆమోదించుటయు, కార్యనిర్వాహకులను ఎన్నికొనుటయు ఈ మొదలుగాగల పనులు వై సమావేశమువారిచే జరిగించబడును

చెన్నపురి అన్నదాన సమాజము:— సభాపతి ముదలియారగారు తమతల్లిగారి వర్ధంతినసమయమున 3 మందిలకు బీదలకును, కీరకామూర్ సయ్యుడు, ఎన్. క రాధాకృష్ణనాయకు, ఎన్. యం. రామయ్య, పి రంగవేలు నెట్టియారు, సంతోషము రంగయ్య నెట్టి, డి. మురుగేశము దలియారు, డి. కృష్ణ స్వామినాయకరు, చిన్నశ్రీరాములు నెట్టి పూనా వాస్తవ్యులకు వరదరాజులు నెట్టిగారు చెరియొక నూరుకుండికిని గోపాలపురము రాజావారు 100 మందికిని పొంగల పంతుగ దినముల సమయమందు తాతా వెంకన్న నెట్టిగారు నూలుకుండికిని వైసమాజమువారి యాజమాన్యము క్రింద అన్నదానము చేసిరి.

మోటారుబండిని నమ్రువానికి జుల్గానావిధింపబడుట:— చెంగల్పట్టెల్లా పోలీసు మాఫరింజెం డెంటుగారు గతదేశంబున నెలగినతేదీ క మేండ్రు ఇక్వీట్ గోన్సుగుండ తమ మోటారు బండిని నడపుకొని పోవుచుండినపుడు కరదరాజులు ఆపనోక మోటారు బండిని నమ్రువాను మెసానికి లాడ్జి ఆపరణనుండి త్రైట రోడ్డువీధివకు తనబండి ని నడపి నూపరిం డెంటు గారి బండితోడ దీక్షాస్థించినందున నతనిపై చేయబడిన కేసునిచారణముగిసింది. గానధాని మేస్ట్రీయ గారు వానికి పదిరూపాయలు జుల్గానా విధించిరి. పోలీసువారుబండిని ఆపుకపుడు బండిని ఆపకనడుపుకబోయి నందుకు మోటారుబండ్ల శాసనములను అతికమింపనట్లు వరదరాజులపై చేయబడిన రెండుకేసు విచారణనూడ జరిగిననుననే ముగిసింది. ఈ కేసునందునూడ వానికి 10 రూ॥ లు అపరాధము విధించబడినది.

బ రో పా మ హా నం గా మ ము

(రైతుల పక్షాన్ని.)

ఇంగ్లాండు

యుద్ధవిరాళములు

లండను, ఫిబ్రవరి 6:— బోనరలూగారిలు నడిపిరి.

అధినిజేతనములవారు పంపిన విరాళములు.

బహుమాను—10 పేలు.

బాప్టడాను—40 పేలు.

ఉచితము. మొత్తము 80 పేలు.

బహుమానములకు 50 పేలు.

బిటిషియన్లూగా:— 17 పేలు విలువగల పంచదార.

గోల్డ్ కోస్తు 2 లక్షలు పది వాయిదాలు.

నిజీరియా యుద్ధములముందు 60 లక్షలకు 100 కి 1 వరకున వడ్డీ.

బాంజిబారు-నిమానములకు 50 పేలు.

ఈ వై మొత్తము లన్నియు పానులు.

హంకాంగు. 50 లక్షల కోల్డ్లు.

మోరీషసు—నిమానములకు 10 లక్షలరూపాయలు.

వ్యవస్థాపిమర్మ.

మిత్రమండలివారి నైస్వాధీకృత.

ఇంగ్లాండులోని సేవలు.

లండను, ఫిబ్రవరి 6:—ఉన్నతోద్దోగి యొక రిట్లు

క్రాయమున్నారు:—జర్మనీయులు పశ్చిమరంగమున నెత్తురును బలవంతులై యుండలేదు. వర్తమానున వాకి మిత్రమండలి తోడ సమానముగ నైస్వయము. కలక థీలిల నక సరము గానరాదు. సన్నాహముల వెట్టివెళ్ళుచులేక బనర్వల యును. ఇంగ్లాండు దేశమున నైస్వయము విస్తారముగ నున్నది మిత్రమండలిలో నొక దురభిప్రాయమును కలిగింప వైరులిపుడు యత్నించుచున్నాడు. శత్రువులు చెప్పమాట లనకరములు. ఇంగ్లాండునకు మూడు 10 లక్షల నైస్వయమున్నది. సామ్రాజ్యమున కంకితుడు ఇంగ్లాండు నుండియే నైస్వయము సకలరూపమున కలగియున్నది. వైరి వికరింపబడిన పదిలక్షల యందును సమర సంబంధముగ పరిశ్రమలలో చేరియున్న వారును, సైన్యవైరులకు లక్ష వైరిబలము గూడ నిమిషమున్నాడు. నష్టములు ముప్పు గురివి గూడ వైరిసంఖ్యయందు జేరియున్నవి. 1917 సం॥మున ఆంగ్లేయులకు 10 లక్షలనేన తుయమైనవి.

నియోజకవర్గసంస్కరణశాసనము

లండను ఫిబ్రవరి 6:—తాత్కాలికముగ నూలు నియోజకవర్గములకు తారతమ్య పరిష్కారముతో గూడిన ప్రాతినిధ్యము సేసగుటకుగూర్చి యాలోచింప ప్రత్యేకముగ నొక సంఘము నేర్పాటుచేయవలసినదని లాన్సెట్లోను ప్రభుత్వ ప్రభువులసభయందు నూచించెను. సభయందు వైమానన మామోడిత వర్మయను.

ప్రజాసభవారు సంఘమువారి కిప్పోర్టు నామోడించినచో, దొరతనమువారు వై నూచనమునకు బలముగ సహాయము సోపగుదురని కష్ట ప్రభుత్వ చెప్పెను.

అంతర్జాతీయ మహాసభ

ప్రయత్నిములు

లండను, ఫిబ్రవరి 6:— ఆంగ్ల పరాసు కార్మికవర్గము లకును, సాంఘికవాదులకును అభిప్రాయాద్వైత కలిగించుటకై హింద్స్టన్ మున్నగు కార్మిక వర్గ నాయకులు పేరిసు నగరమునకు వెళ్ళుచున్నారు. లండను నగరమున 20 తేదిని అంతర్జాతీయ మహాసభ జరుగును. ఆ సభకు పూర్వమున ఆంగ్ల పరాసు కార్మికవర్గమును సాంఘికవాదులను ఏకాభిప్రాయము కావలసి యున్నది. మున్నుండు స్వీడెన్లొందున కాంగ్రాసు మహాసభ జరుగ గలదు.

లండను నగరము.

సంరక్షణపు పేర్పాటులు.

లండను, ఫిబ్రవరి 6:—పే న నగర రక్షణపు పేర్పాటులకుంట్లె లండనునగర రక్షణపు పేర్పాటులు మిగుల సమగ్రవంతము లని పేరిషునగరము నిజీవల సంవర్ధించిన సేనాని ప్రాయమున్నాడు.

హెలిగోలాండు నౌకాయుధము

డిప్టోయరు క్రాసుదశముల సాహసము

లండను, ఫిబ్రవరి 6:—గత నవంబరు 17వ తేదీని ఆంగ్లేయుల దళములు హెలిగో ల్యాండు అభూతమున శత్రువుల దలపడియున్నవి. ఆ సమరమునకు సంబంధించిన వివరములిప్పుడు పూర్తిగ జెలియకచ్చెను. జర్మనివారి మందుగనుల ప్రదేశమున జొచ్చుకొని, లభ్యముకాగల శత్రునౌకలను బంధించి, జర్మనీ యుద్ధనౌకల నీవలకు గొనివచ్చు నుద్దేశముతోడ ఆంగ్లేయులు బయలుదేరియున్నారు. ఉదయము 7 గంటల 20 లకు శత్రునౌకా దళము ఆంగ్లేయులకు గోచరించెను. ఆంగ్లేయులు శత్రువులపై నొక్కుమచ్చడి గవియు నతివేగమున బోవుచు ఫిరంగుల గాల్చు శత్రునౌకలు పారిపోయినవి. మాడిస్టోయరు నౌకలు శత్రుదళమునకు చెందిన నుడుగుని విచ్ఛిన్నంపక కాకను మంచి శత్రువుల క్రూరు నౌకదానిని వెన్నాడినవి. ఇంతలో వైరి క్రూరులు కొన్నివచ్చి తమ మిత్రులకు సహాయమొసరింప ఆంగ్లనౌకలు వెదలిపోయినవి అతి తులలమై మందుగనులతో నిండిన యా సముద్రమున నాంగ్లనౌక కాళమున నడుపబడినవి. ఎట్టి నష్టములు లేకుండ నౌకలన్నియు మరలినవి.

శత్రువులు తమ యిచ్చవచ్చినట్లు అగ్నిగోళములు విడచుచుండ ఆంగ్ల క్రూరులకు మతి పట్టుదలతోడ శత్రునౌకల నాపివేయజూచెను. పారిపోవుచుండిన శత్రు నౌకాదళమున నొక ఆంగ్ల క్రూరును దళమునకును చెండు గంటలు యుద్ధము జరిగింది. ఇంతలో హెలిగోలాండు సమీపించెను. శత్రునౌకా దళములు తమ నౌకలకు సహాయ మొనర్చు నేతెంచెను. అప్పుడు చాల బడలియున్న స్వల్పముగు నాంగ్లదళము వెనుకకు మరల నారంభించెను. వైరులు వెనుకకు పోవుచుండిన ఆంగ్లేయులపై అగ్నిగోళములను గురియించి. జర్మనీ నౌకాదళము చాలమార మాంగ్లేయులను వెన్నాడక పోయెను. శత్రువుల నౌకా విమాన మొకటి మా క్రూరునకును 200 అడుగుల దూరముననుండి దానిపై బాంబులను వేయ నారంభించెను. బాంబులు క్రూరునకును తగులలేదు. ఆంగ్లేయులకు స్వల్పముగు నష్టములు కలిగినవి.

వైరికుల యాహారమును తగ్గించుట.

లండను, ఫిబ్రవరి 6:—దేశీయ సేనానిమిత్ర మేర్పడిన వైరికుల కొనగు మాంసము, పంచదార, తేయాకు మున్నగు నవి తగ్గింపబడును. విదేశీసేన నిమిత్తము తయారగుచుండిన 19 సం॥ములకు లోబడిన వైరికుల కొనగు ఆహారపదార్థములు తగ్గింపబడవు. ఆంగ్లేయులు తగ్గించి యొసగు ఆహారపదార్థములను, ఇతరవైస్వయములయందు రణరంగములయందలి వైరికుల కొనగు ఆహారపదార్థముల కంటె వధిక పరిమాణముగల వై యున్నవి.

యుద్ధపు కై డీలు

ఇంగ్లాండున పనిపాటు లొనర్చుచుండుట.

లండను, ఫిబ్రవరి 6:— ఇంగ్లాండు దేశమున 50 వేల మంది యుద్ధపు కై డీలున్నారు. వీరిలో 41 వేలమందిని రోడ్లను దేయ కార్యములయందు రుపయోగించు చున్నారు. ప్రస్తుతమున 4 వేల 2 వందల మంది వ్యవసాయపు పనులలో నున్నారు. ప్రాన్సిజేతమున నుండి అచిరకాలముననే ఇంగ్లాండునకు చేరనున్న మరి నాలుగు వేలమందిని గూడ వ్యవసాయపు పనులలో బెట్టుదురు. తక్కినవారు ఉద్యోగులు, పనిపాటులకు ఆనర్హులునైయున్నారు. ఇటీవల జరిగిన సమాధానము ప్రకారము వీరిని వ్యదేశములకు పంపవలసియున్నది. నిర్బంధ నివాసము వేయబడిన శత్రువైరిక సంఖ్య 29000. వీరిలో రెండువేల మందికి వ్యవసాయపు పనులయందు చరింప నకచ్చ యొసగబడినదని పొల్లమెంటు ప్రభువుల సభయందు న్యాయప్రభువు నుడివెను.

జర్మనివారి చారులు.

కక్షీతు లగట.

న్యూయార్కు, ఫిబ్రవరి 6:— మిత్రమండలివారి ఆయుధ సామగ్రి యంత్రకాలలను ధ్వంసమొనరింప కుట్రలు వున్న

చుండిన రింటలిను మున్నగు 11 రు చారులు కక్షీంపబడిరి. వీరలకు చెరి 18 మాసము కక్షీయను, 2 వేల డాలరుల అపరాధమును విధింపబడినవి.

కార్మికుల విషయమున

సమాచార మేర్పడుట

వాషింగ్టన్, ఫిబ్రవరి 6:—యుద్ధకార్యముల నిమిత్తము కార్మికులను వినియోగించుట యందు అమెరికాసంయుక్త రాష్ట్రములకును కనడావారికిని సంపూర్ణముగ సహకార మేర్పడినది. సంయుక్త రాష్ట్రముల వారి యనుమతిలేక కనడాకు కార్మికులను రప్పింపమని కనడావారును, కనడియుల అనుమతిలేక కనడానుండి కార్మికులను రప్పింపమని అమెరికావారును సమాధానపడిరి.

నౌకల రాకపోకలు.

లండను, ఫిబ్రవరి 6:—గతవారమున ఆంగ్ల దేశపు రేవు స్థలములకు 2889 నౌకలు విచ్చేసినవి. ఈ రేవుల నుండి 2878 నౌకలు విదేశములకు వెడలెను. మొత్తముపై 15 నౌకలు ముంపబడినవి. చేపల పట్టబోయిన నౌకలు నాలుగు గాననచ్చుచున్నలేదు. శత్రువులు 18 నౌకల నెదిరించి గాని ఎదిరింపులు నివృత్తము లయ్యెను.

మరణము.

లండను, ఫిబ్రవరి 7:— డెఫ్రినప్రభువు మరణించెనని తెలియవచ్చుచున్నది.

ప్రాన్సు

తీవ్రమగు శతఘ్ని సమరము.

లండను, ఫిబ్రవరి 6:— బోయిడి ఫ్రాన్సును ప్రదేశమున శతఘ్ని దళయుద్ధము తీవ్రముగ నుండెను.

శత్రువులను ముట్టడించుట.

లండను, ఫిబ్రవరి 7:—అర్మెంటిరిగునకు తూర్పుభాగమున మేము వైరిసేనల దలపడి వాని నోడించి, వైరికుల గొందరను బంధించితిమి. కాంబ్రెయి లెస్సలమొద్ద వైరులు ఫిరంగులను తీవ్రముగ గాల్చిరిని మాన్యుపేనుగాను ప్రకటించుచున్నారు.

రుస్య

దేవాలయములను బాల్మివిక్కులువశపరుచుకొనుట

వెట్రోగ్రాడు, ఫిబ్రవరి 7:— ఫిన్లండు విప్లవకారులు కార్మికులలో వైటుగార్డుల ప్రధానస్థానమును వశపరుచుకొని నిలువసేన నంతెను లోబరుచుకొనిరి. రుస్యలోని క్రైస్తవ దేవాలయములతో ప్రభుత్వమువారి కెట్టిసంబంధమును లేదని యును మతవిషయకము లగు స్వాతంత్ర్యము బుండగూడదని యును అంతరాత్యసంబంధము లను నభ్యంతరము లధికముగ పాటింపబడ వనియును మత విషయక పాఠశాలలు ప్రత్యేకముగ నుండగూడదనియును, మతవిద్య నుచితముగ నేర్పకూడదనియును మతవిషయకము లగు సామ్రాజ్యము ప్రజలకె చెందవలె నని యును ఉత్తరువు చేయబడింది. బాల్మివిక్కులు మతవిశోధులని రుస్యప్రధానమతగురువు సీకనుగా రాంజోపత్రమును ప్రకటించిరి. బోల్మివిక్కులు అలెక్జాండ్ర నబీస్కీ మతమును వశపరచుట అన్యాయమని విందించుచు వేలగొల్పిస్త్రీలు మంత్రములను పఠించుచు వెట్రోగ్రాడు వీధులవెంట వరుసలుగా బయలుదేరిరి. వారి ఎనుట వెట్రోగ్రాడు ప్రధాన మతగురువు మున్నగువారు రాజవీధులలో ప్రార్థనలు గావించిరి. అందువలన మతసంబంధము లగు కలలలు కొద్దిగా కలుగగా వైరికులు వెంటనే అడచివేసిరిని బోల్మివిక్కు అధికారులు ప్రకటించిరి. అలెక్జాండ్రో విస్కీ మతాధిపతిని పట్టుకొనిరి. ప్రజల గుంపులు చేరి వైరికులను బుట్టుకొని ఇద్దరిని గాయపరిచిరి. సోల్జులు వచ్చి వారిని కాపాడి మతమున స్వాధీనపరుచుకొనిరి.

రుస్యాయందు జర్మనివారి మంత్రాంగము.

లండను, ఫిబ్రవరి 7:— రుస్యనుండివచ్చు సమాచారము సందర్భ భుగ్ధిగ నుండుటలేదు. వాయువాత్మాస్తానమును, తంత్రితార్తా తీగలను ఎవరి యధీనముననుండిన వారికనుకూలముగనార్తులు మున్నగునవి తెలియుచుండును. అందువలన రుస్యశీతి యెట్లున్నదియు గ్రహించుట కష్టములేదు

కాని ఉక్రెనియా రాజా పక్షమునకును, బోల్షివిక్ పక్షమునకును కలహముల బెట్టుచున్నా రనుమాట మాత్రము సత్యము. ఇట్లు కలహముల బెట్టినందువలన ఉక్రెనియాలో తాము ప్రత్యేకముగ సంధి చేసి కొనవచ్చుననియు, అందువలన తమకు సప్లయలు లభ్యమగుననియు జర్మనీవారి తాత్పర్యము. బోల్షివిక్కులకు వ్యతిరేకముగ రాజాపక్షము, బోల్షివిక్కుల యందు సానుభూతిగల రాజాపక్షము, కాల్మిక్ సేనాని యొక్క కోసక్కులు మూడు పక్షముక్రిందను ప్రస్తుతము ఉక్రెనియా రాష్ట్రము విభాగమై యున్నది. కోసక్కుల భావ మెట్లున్నదియు తెలియదు. రుష్యానందు ప్రజలకు జాతీయభావము, సానుభూతి యున్నట్లు గానరాదుకాని బోల్షివిక్కు పక్షమునకు వ్యతిరేకించి యుండిన రాజాపక్షములు కాంతిని వాంఛించియున్నార. బోల్షివిక్కులను మోసగింపలేమనియు యారాజా బక్షముతోడ సంధిచేసికొను టసంభవమనియు జర్మనీయులు తలచి యున్నారనుట నిశ్చయము.

రష్యావారి సేనలు.

సరిహద్దును దాటుటకు యత్నము.
 లండను ఫిబ్రవరి 6:—రుషేనియా రంగమననుండిన రుష్యావారి పటాలములు మూడు సరిహద్దును దాటు యత్నించిన నాయుకు, వీనిలో 3 వేల మంది మాత్రము జర్మనీవారి పంక్తిలను చేరినయియు లుక్మాగ్గరు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

జర్మనీరాయ బౌరులు.

మరల బ్రెస్టులిటానుగ్రామకు వెళ్లుట
 ఆమ్స్టర్డాము, ఫిబ్రవరి 6:—సంధి రాయబారములకు జరుప కువాల్తెక్, జర్మనీ గార్డు మరల బ్రెస్టులిటానుగ్రామకు వెడలి రని బెర్లినునుండి తెలియవచ్చుచున్నది.

రాజాపక్షపు సేనలు.

కాల్మిక్ సాక్రమించుట.
 ఆమ్స్టర్డాము ఫిబ్రవరి 6:—రాజాపక్షపు సైనికులు కాల్మిక్ సాక్రమించిరని వాషింగ్ టీటంగు వ్రాయుచున్నది. హులుబోవియగారు మంత్రివర్గము నేర్పాటుచేసిరి. ఈమంత్రివర్గమున బోల్షివిక్ పక్షమువారులేరు.

ఆంగ్ల సైన్యకోడ్యోగు లిరువురను రెడ్డుగార్డులు బంధించుట.

పెట్రోగ్రాదు, ఫిబ్రవరి 7:—కమాండరు డై, రెప్రిసెంటు మట్ అను నిరువురం ఆంగ్ల సైనికులు బసజ్జీ యుండిన స్థలమున రెండు బొంబులు గానవచ్చినవని చెప్పెను, ఆబొంబులు వాడని నిందవేయుచు రెడ్డుగార్డులుపై సైనికులను బంధించిరి. ఇరువురును పరిశీలించెడిది. రాయబారివర్గమువారు జోక్యము కలుగజేసికొనగ యిరువురును విడుదల చేయబడిరి.

ట్రాటరుల తిరుగబాటు.

పెట్రోగ్రాదు, ఫిబ్రవరి 4:—ట్రాటరులు యాల్బాను ఆక్రమించి నివాస్తులను తమవచ్చున్నా రని ఆటనుండి తంత్రివార్త వచ్చెను. మాగ్గరున రెడ్డుగార్డు సైనికులను నాని కులునున్నగువారిని ట్రాటరులుత్రాగుగదంచుచున్నారు.

ఇటలీ

వైమానిక విజయములు.

లండను, ఫిబ్రవరి 6:—ఇటలీవారిట్లు ప్రకటించు న్నారు:—ఇటలీవైమానికు లాంగ్లవైమానికులతో గూడి క్రమసైనికులవెడిరించి, వైరుల మందుకొట్టకు తగులబెట్టిరి. వారు క్రమవిమానముల 5 టిని గూల్చిరి. పెన్నిసు, మిస్ట్రీ, ట్రెవి జోలైపై వైరులు బొంబులను వేసిరి.

పరాసువారి ప్రకటనము.

లండను, ఫిబ్రవరి 7:—ప్రాముఖ్యమగు సార్వభౌమ యినుపదారి సానముపై విమానములు బొంబులను వేసినవి. క్రమవిమానములు మాదళముల వెడిరిందినవి. మేము వైరి యంత్రము లన్నిటిని గూల్చితిమి. మా విమానము లన్నియు మరలినవని ప్రకటించబడినది.

నాకానష్టములు

లండను, ఫిబ్రవరి 7:—పరాసుదేశపు రేవులకు 968 నాకలు విచ్చేసినవి. ఆ రేవులనుండి 897 నాకలు విదేశములకు బోయినవి. వైరులు 8 నాకలను ముంచివేసిరి.

ఇటలీవారి నష్టములు.

లండను, ఫిబ్రవరి 7:—రెక్కలవలన గతవారమున ఇటలీ రేవులములకు 444 నాకలు వచ్చినవని తెలియుచున్నది. ఈ రేవులనుండి 418 నాకలు విదేశములకు వెడలినవి. పరునా రు నాకలు మునిగి పోయినవి. చిన్ననాకలు నాలిగింటికి కైదుల నష్టములు కలిగించిరి. జర్మనీయులు పెద్దనాకలను రెండింటిని ఎదిరించిరిగాని యని తప్పించుకొనవని.

ఆస్ట్రీలియా

నాకానిర్మాణము.

సిడ్నీ—ఫిబ్రవరి 6:—ర్యూలో 12 నాకలు ఆస్ట్రీలియాలో కొన్ని రేవులలో దింపబడునని అధికారులు తెలిపిరి.

మేకేనష్టము.

బ్రీస్టెన్, ఫిబ్రవరి 6:—120 మందికి ఆపాయము ప్రాణహాని కలిగినది. భవనవ్యయ 15 లక్షల పానులు.

టర్కీ

బొలోపాషాను విచారించుట.

న్యాయస్థానము క్రిక్కిరిసియుండుట.
 పేరిసు ఫిబ్రవరి 4:—బొలోపాషా విచారణ జరుగుచుండిన కోర్టు భవనము ప్రజలచే క్రిక్కిరిసి యుండెను. నూతననాకము రెయ్యది బయలుపడునాయని ప్రజలత్యాగ్రమున నుండిరి. ఈజిప్టు వెనుకటి సుల్తానుగారితోడ బొలోపాషాగారి సంబంధములు, ప్రజాభిప్రాయమును మార్పునొందింపవారొనర్చిన. యత్నములు మున్నగు వివరములుగల ఫిర్యాదు పత్రము చదువబడినది. ఆంతరమున బ్యాట్ (వెనుకటి విదేశ మంత్రి) మున్నగు పలువురు సాక్షులకు సమ్యము చేయబడినవి. బొలో గా రెట్టి యాత్రమును లేక కాంతచిత్తులై యున్నట్లు గానవచ్చుచున్నార. కోర్టు మంత్రివర్గమున ప్రజేరించి ఏమగురు జడ్జిలను జూచి యెట్టి కలవరమును లేక ఆతడు బోనులో గూర్చుండెను.

జర్మనీ

జర్మనీయందు సమైక్యత

ఆమ్స్టర్డాము, ఫిబ్రవరి 6:—కార్మికులు సంధిని వాంఛించి యుండిరి. తమ వాంఛను వెలువరింప వారు కట్టుగట్టి యుండిరి. దొరతనమువారు వారితోడ రానుబారములను బెట్టి నక్షా మూడు దినములలో కట్టు విడిపోయి యుండెను. ఆడ్మిరలు టిర్నిట్టుగారి మూలమున సమైక్యత ప్రారంభమైనదని సైనిక విచారణ సంఘముకడ డిట్టయగా గనిరి. వీరును, సంఘమువారి యెదుట సాక్ష్యమిచ్చిన డిట్టయగారును గూడ రుష్యా విప్లవముతోడ జర్మనీలోని సమైక్యతను కెట్టి సంబంధమును లేదని చెప్పిరి.

పనివాండ్రు తిరుగబాటు.

లండను, ఫిబ్రవరి 6:—గిరాలి పనివాండ్రు తిరుగుబాటు చేయునట్లున్నది. మన్చెస్టరు మండలమున క్యవన్ మార్పు జెందులేదు. బ్రమిసులో పలువురు పనివాండ్రు పనులమానుకొని యున్నారని లుక్రాంగ్గిగరు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

రీకుస్టాగు సభా సమావేశము

ఆమ్స్టర్డాము, ఫిబ్రవరి 6:—రీకుస్టాగు సభ 19 వ తేదిని సమావేశ మగునని బెర్లినునుండి తెలియవచ్చుచున్నది.

హాలండు

హాలెండువారితో సమాధానము.

లండను, ఫిబ్రవరి 6:—హాలెండువారితోడ ఆర్థిక విషయములయందు సమాధానమొనరించుటకు పూర్వము జర్మనీ కెట్టిసరకులను పోండ్ల హాలెండువారు కట్టుదిట్టముల జేయువలయునని మిత్రమండలివారు విధించుచున్నారు. మిత్రమండలివాకిని డచ్చివారి అధినివేశములకును హాలెండువారు సరకులను పంపి భవనము వెంటనే గోరక ఆవశ్యకమైనవో కొన్నిదినములు వేదియిండవలయును. హాలెండు దొరతనము వారు వై మరతుల సంగీకరింపలే రని పెట్రోగ్రాప్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

రాజధానముపై బొంబులు వేయుట

ఆమ్స్టర్డాము, ఫిబ్రవరి 6:—కనివారము సాయంకాలము సమైక్యత ద్వారా రాజధానముపై బొంబులు పడవేసినది యు, 25 రు బంధింపబడి రనియు బెర్లిను నుండి తెలియవచ్చుచున్నది.

జాతీయవిద్యాభివృద్ధి సంఘము

చెన్నపురియందు స్థాపితము.

చెన్నపురియందలి అడయూరునందు బీజంట్ల జాతీయ విద్యను వృద్ధిపొందించుటకు సంఘము నొకటి నెలకొల్పి యున్నది. తత్సంఘమునం చామె కార్యనిర్వహణసభకు అధ్యక్షురాలు. సామ్యు వనూజుచేయు వారికి కావలసిన విధానము నంతకు వివరించుసంఘమువారు ప్రకటించియుండిన కరపత్రము మాకువచ్చియున్నది. అందలి విషయములు జాతీయవిద్యాభిమానుల కుత్సాహజకములై చదువ తగినవై యున్నవి. అందలి ముఖ్యవిషయములు నీకింద ముద్రితములు.

రాష్ట్రమునందు గాని, రాజధానియందు గాని పెద్ద ప్రదేశములకు—అని జిల్లాలు కాని, డివిజనులు కాని—ముఖ్యకర్తలకు రంగును. రాజధానుల ముఖ్యపట్టణములను గాని రాష్ట్రముల ముఖ్యపట్టణములను గాని మరీ అమితమైన పెద్ద పట్టణములను గాని పెద్ద ప్రదేశములుగ భావించెదరు. వాని యందు ముఖ్యకర్తలకు లుండురు. మునిసిపలు భాగములను పట్టణములుగ భావించెదరు. ముఖ్యకర్తలకు తమ యధికారము నందుండు ముఖ్యభాగముల జిల్లా తాలూకా కర్తలకుల నేర్పగ జెదరు. జిల్లాతాలూకా కర్తలకులు, తమయధికారమునందుండు ప్రదేశములకు గాని పట్టణ కర్తలకులను నియమించెదరు. వార్డులనుండి గాని, వార్డులు లేని పట్టణములందు వీధుల నుండి గాని సామ్యు వనూజుచేయుటకు స్థానిక కర్తలకులను పట్టణపు కర్తలకులు నియమించెదరు.

ముఖ్యకర్తలకులను కార్యనిర్వహక సభాధ్యక్షురాలను లిస్సగ నియమించును. వారు జిల్లా తాలూకా కర్తలకులను, వారు గ్రామ కర్తలకులను వరుసగ నియమించెదరు. ముఖ్యకర్తలకు రంగునయెడల డివిజనునందుగాని, జిల్లాయందు గాని, పెద్ద కరమునందు గాని వ్యవహారము వారివలననే జరుగవలయును. కార్యప్రజాభియందు కావలసిన కాగితము లన్నిటిని వారికి సంఘము వారు పంపెదరు. వారు తమతాబేదారులకు కావలసిన కాగితములను, వారు తమతమ తాబేదారులకు పంపుదురు.

పలుకుబడియున్న వాడగరకు గాని, భవనంతుల దగ్గరకు గాని సంఘములోని పలుకుబడి కలిగిన కొందరు సభ్యులు ముఖ్యకర్తలకుతో కలిసి వెళ్లుదుండుట భాగ్యముగనుండును.

సభ్యులు త్రివిధములు. (1) వెయ్యి రూపాయలకు తక్కువ గాకుండ యిచ్చినవారు కావ్యతపు సభ్యులుగ నుండి సంఘములో ముద్రితములగు గ్రంథముల నన్నిటిని యుచితముగ బడయగలరు (2) నూరు రూపాయలు ప్రవేశకాలము నందు ఇచ్చి సాలుసాలుక పాతిక రూపాయలకు తక్కువ గాకుండ యిచ్చినవారు సంఘము ముద్రించుగ్రంథములను సగము ఖరీదుకు పొందగలరు. (3) ప్రవేశకాలమునందు రి రూపాయలను చెల్లించి సాలు సాలున 15 రూపాయలకు తక్కువ గాకుండ చెల్లించు వారు మూడవ తరగతి సభ్యులు. జిల్లాగాని తాలూకా పట్టణము స్థానిక కర్తలకుల కార్యక్రమము లేరువారే కరపత్రమునందు కలదు. సభ్యులు కాఖా సంఘములను నెలకొల్పవచ్చును చిత్తు నిబంధనలు మున్నగు వాని నిమిత్తము జాతీయ విద్యాభివృద్ధి సంఘపు కార్యదర్శికి పోస్తుబాట్సు 904 ఆదాయుర చెన్నపురి యని వాగిసికొనవలయును.

హిందూ దేశమునకు స్వపరిపాలనము.

బాప్తిస్టాగారు పంపిన తంతివార్త.

(ఈతంతివార్తను బాప్తిస్టాగారు బొంబాయి (కానికలు) పత్రికకు పంపిరిగాని ఇది చేరుటకు దారిలో నాలస్యమైనది.)
 లండను-జనవరి 26:—నాటింగుహములో కార్మిక మహాసభ జరిగినది. ఆచటికి భారతదేశ పత్రినిధులు వెల్లి నపుడు సభవారు కరతాళభ్యులతో స్వాగత మొసగిరి. ఇంబో లిక్రిటిషు సంఘమువారు ఆసత్యవార్తలను పత్రికటించుచున్నను మహాసభవారిలు తిర్యాగించిరి. “ఇండియా దేశమునకు స్వపరిపాలనము నియ్యవలెనని ఈ మహా సభవారు తిర్యాగించుచున్నారు. దక్షిణాఫ్రికా, ఆస్ట్రేలియా, మున్నగు నధిని వేశములవారలెనే భారతభింపము నందన్ని రాష్ట్రములలోనున్న మనసోదరలుగూడ స్వపరిపాలనా సామర్థ్యమును కలిగియున్నారని యీసభవారు విశ్వసించుచు అత్యధికముగ వాంఛింపబడుచున్న ఈ సంస్కరణము జరుపబడుటలో తోడ్పడుట కీ సభవారు శీఘ్రము పూనియున్నారు. వీరికిస్వపరిపాలనము నిరంతరము నొసగబడవలసి యుండగ నిదివరకే చాల అలస్యము జరిగింది గాన వెంటనే దాని నొసంగునట్లు ప్రస్తుతము పార్లమెంటు ప్రజల సభలో మున్న కార్మిక ప్రతినిధులప్రభువులకు ఒత్తిడి కలిగింపవలెనని ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.”

వృత్తాంతములు

కరసాములు ధర:— చిల్లర వృత్తులు కరసాములు ధరను హద్దించుటకు గూర్చి మైసూరు కామర్స్ ఛేంబరు వారు విచారణ చేయుచున్నారు.

తెలివాల్ల:— ఇండియా జేతమునండి ఇంగ్లాండు జేతమున కిప్పుడు తెలివాల్లలు సరిగ్గా చేరుచున్నవని తెలియచెప్పింది.

సర్ హార్మిట్ట బట్లగారు:— వీరికి మెయిలుస్టీపురు లులో ప్రమాదము కలిగినది. వీరు తూలిపడిరి. మోకాటికి చెబ్బిపడినది. కట్టుకట్టిరి. ఆరోగ్యము కలుగుచున్నది.

రాజప్రతినిధిగారి ప్రసంగము:— వీరిని గూర్చి చాల ఆలోచనలు కలుగును. ప్రస్తుతము విమర్శ కడములేదు. 20-8-17-వ తేదీ ప్రకటనమే సంస్కరణముల కార్యక్రమని తెలుచున్నదని ఇండియన్ డెయిలీ తెలిగ్రాఫుప్రకటించినది.

బంగారపు ఎగుమతి:— మైసూరు గనులనుండి గత జనవరి నెలలో త్రవ్వ శీయబడిన నుమూ 1532846-6-0 టూన్లు విలువగల బంగారము ఈ నెల 6-వ తేదీన బెంగళూరునుండి బొంబాయి టంకనాలకు పంపబడినది.

ఒడ దొంగలు:— కలకత్తాలో దేయయందు హాగ్మలో గతి గురువారము రాత్రి ఒక ఒడ ఆగినది. అందరు ప్రయాణికులును, ఉద్యోగులును గాఢముగ నిద్ర పోవుచుండినపుడు కొందఱు ఒడ దొంగలు క్రమము కట్టారుతో ఒడలో ప్రవేశించి ప్రయాణికులను పూర్తిగా దోచుకొని పారిపోయిరి. దొంగల జాడలు బయలుపడలేదు.

గవిప్రమాదము:— నడి దుర్గ గవిలో రాయిని బాగులు పసి పగుల గొట్టుటకు కన్నులు త్రవ్వటకు యత్నించి ఇదనఱకు బాధపడుచున్నప్పుడు నేటిగి త్రవ్వచుండి కాదనీ అనుకులిచానికి కనిపించిన గాయములు మొగమునకు కనుపునకు తగిలినవి. గవి ఉద్యోగులు వానిగల యాస్పత్రిలో చికిత్స చేయించిరి గాని లాభము లేకపోయినది. కాలివాడు మృతి కెంచెను.

తపాలు సంచి అపహరింపబడుట:— కొలంబోయింజరి వైటుకేల్లెలూ కంపెనీవారి నపుకరునచెప్పి వైవాదోకకు గత సోమవారము కంపెనీవారి తపాలు సంచిని జంరూ పొట్టాక్షిగుల్ బుచ్చుకొని దానితో బారిపోయెను. కంపెనీవారి నిజమైన నాకరు తపాలు కొంత భోయింపుకు తపాలు ఇదనఱకే కంపెనీ నాకరు తీసుకు వెళ్లెనని తపాలాక్షిగుల్ వారు చెప్పిరి. ఈ సమాచారమును కంపెనీవారు పోలీసువారికి తెలియబరచిరి. వారుదొంగను వెదకుచున్నారు.

ఉల్కాపాతములు:— కైబరు కనుమలో లాండి కొటాలయొద్ద గత నెల 28 వ తేదీన పగలు 11 గంటలకును రాత్రి రెండుసారులును ప్రేలుకుధ్వని వివచ్చినది. తగటి పూట ఆకాశమున పొగకూడ కనబడినది. అనాడే కలకత్తాలో నట్టినిజరిగినదని ఘోరప్రాంతాలుగాను వ్రాసిన జనవరి 26 వ తేదీన పుంసీరుప్రతికయందు ప్రకటించబడినది. అనాడు మధ్యాహ్న మొకయుల్కపడి ప్రేలుట చూచినది యొకరు చెప్పిరి. రాత్రికూడ నలురే జరిగియుండవచ్చును. ఇది విగ్రహస్థైర్య సాహసైయుండును. ఆ ధ్వని 25 మైళ్లు దూరమువరకు వివడినదని యొకరు వ్రాసిరి.

కాశీకర్ణ యంత్రకాలు, కోయంబ్రూ:— ఈ యంత్రకాలలో నాలువడకు భాగములో పనిచేయుచుండిన ఒక కూలివాడు తన రాట్నమును అక్రమకట్టి పంచేయుట చూచి మేస్త్రి కూలివానిని గట్టిగ కొట్టెను అభాగపు కూలిని 30 సంది కట్టుకట్టి పని మానివేసిరి. యంత్రకాలమేనే బరుగురు కూలిని ఏకారణముచే పని మానివేసికో విచారించిరి. తాను తొందరపడి వానిని గొట్టెనందుకు తుమింపలసి నదని మేస్త్రి కూలిమేనేజరుగారిని పేనుకొనెను. కూలియ కూలిపని మానివేయుటకు నిశ్చయించుకొని తామిదనఱకు పని చేసినదియులకు తమకు రావలసినకూలిని ఇయ్యగలసినదని మేనేజరుగారిని కోరిరి. కాని ఆయన అందులకు సహ్య లించలేదు. ఇంకను కూలిని పనిలో ప్రవేశించలేదు.

పంజాబు శాసనసభ

లెఫ్టి నెంటు గవర్నరుగారి యధ్యక్షత క్రింద పంజాబు శాసనసభ 6 వ తేదీ ఉదయమున సమావేశమయ్యెను. సభ్యులందఱు సభకు విచ్చేసిరి.

పంజాబు దేశీయులగు నిరువురు బార్నిస్టు గులాము రహూలు, బ్రద్యుద్ధితు లవవారల నిరువురు మొంబాజా యొద్ద స్టీము దిగనిచ్చిరి. వారుదొరతనమువారివిషయమున దర్బాస్తు నారంభించి యున్నారా? దర్బాస్తు సెనెస్సెయున్న యెడల వర్తనపాన మేమని రజాద్ భరత్రాముగారు ప్రశ్నింప దొర తనమువారిట్లు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. పంజాబు దొరతనము వారు దర్బాస్తు సెనెస్సెలేదు. కాని విషయమును గూర్చి ఇండియా దొర తనము వారికి వ్రాసియు న్నారు. విషయముల నన్నటిని కమిషనర్లకు తాము విడితపరచితిమినియు బార్నిస్టులను తీరమునకు రానియలసిన దని దొరతనమువారు తూర్పు ఆఫ్రికా దొరతనమును కోరి యున్నారు. ఇండియా దొరతనము వారి కోర్కెలను మన్నింపబాలమని మొంబాజా గవర్నరు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. ఈవిషయము నిక వెట్టిచర్చయు నొనర్చుతా మనమధ్యమని ఇండియా దొరతనమువారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి గనుక దర్బాస్తువాచివేయ నిశ్చయింపబడినది.

ప్రశ్నోత్తరములైనపిమ్మట పంజాబు మునిసిపలు సవరణమున కాసమును సవరింపవలసినదని గొ. తుమ్మడెనుగారు ప్రతిపాదించి నది యామోదితమయ్యెను.

అపరాధుల గమనికలను నిరోధింప ప్రవేశపెట్టబడిన బిల్లుపై ప్రత్యేక సంఘమువారి నివేదనమును గొ. క్రయితు గారు సభలో ప్రవేశపెట్టిరి. అనంతరమున బిల్లుపై చర్చ ప్రారంభమయ్యెను. సవరణము లన్నియును పూర్తిగ విమర్శింపక పూర్వమే సభ మరుసటిదినమునకు విరమింపబడెను.

పంజాబు శాసనసభ మరల 6 వ తేదీ ఉదయమున లెఫ్టి నెంటు గవర్నరుగారి యాజమాన్యముక్రింద సమావేశమయ్యెను. అపరాధుల గమనికలను నిరోధింప ప్రవేశపెట్టబడిన బిల్లు సంపూర్ణముగ చర్చితమయ్యెను. బిల్లును నామోదింప గలదనియు, హిందూదేశపు తీరభాగములకు భిన్నముగ పంజాబున వ్యవహరించుటకు కారణము గానరావచ్చుదనియు, ఫజ్లమున్నేను గాదు చెప్పిరి. బిల్లుపై వోట్లు తీసికొనబడెను. బిల్లు ఆమోదితమయ్యెను ఆరోగ్యకాశ సంబంధమున యిదివరలో ఖర్చుపడక నిజమయ్యు మొత్తము నీసంవత్సరమునకు ముందు సంవత్సరమునకు వ్యయపరచు వలసినదని ఫజ్లమున్నేను గా రసంతరమున మొక తీర్మానము పాపాదించిరి గొ. రామచరణరావు బహు సోపానాలుగాను తీర్మానమును బలపరచు బుచ్చుడెను, మెనాస్టాగాను తీర్మానము నెదిరించిరి. పిమ్మట తీర్మానముపరమార్చుకొన బడెను.

సభమార్చి 12-వ తేదీ కి విరమింపబడెను.

గుంటూరు పోరులసభ.

ఈ నెల 6 వ తేదీన గుంటూరు పోరుల మహాజనసభ చెలయ్యుగారి క్రమంలో ము.రా.స్రీ. వెలగపూడి మల్లా రావు పంతులుగారి (వి. ఏ. వి. ఎల్) ఆధిపత్యము క్రింద జరుపబడి ఈదిగున నుదహరింపబడిన తీర్మానములు ఏకగ్రీవముగ తీర్మానింపబడినది.

(1) హిందూదేశసామంతై బహుశక్త్యమును శ్రమపడి క్షీణింపులను సర్. విలియమ్ వెడ్డెనబరక్ గారి మృతికై ఈ సభవారు మిక్కిలి వగచుచు తమ, సాహభూతిని వారి కుటుంబము వారికి తెలియపరచుచున్నారు.

(2) పార్లమెంటులో ఇండియామంత్రిగారు, 20-8-17 నీ, ప్రకటించివట్టియు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు అమలులో లెట్ట ప్రయత్నించువట్టియు, స్వరాజ్యాదర్శము పూర్ణముగా అనుభవించుటకును, దేశములోని ప్రజలకెల్లరకు ప్రత్యేక కా తీయవ్యక్తి విస్ఫురణమునకును, ప్రస్తుతరాష్ట్రీయ పరిపాలనముల సామర్థ్య పరచుటకును గౌరవనీయులగు వి. యస్. శర్మ గారు సామాన్యజనాసన గూర్చి సభలో నుపపాదించు భాషా ప్రయత్నరాస్త్రీ విభాగతీర్మానము ప్రభుత్వమువారు రామోదించుట అవసరమని ఈ సభవారు నివేదించు చున్నారు. అగ్రాసనాధిపతిగారికి వందనములతో సభ ముగింపబడెను.

చెన్నపురిలో నీటి సరఫరాగురించి 8వోరు జేయుకమిటి:— సర్దును జనరలుగారు సేదిరుగారు కమిషనరుగారు, సేదిటి ఇంజనీరుగారు ఒక కమిటిగా నేర్పడి చెన్నపురియందలి నీటి సరఫరా గూర్చి విచారణచేయవలసిన దని యొసగబడిన ఆర్డరు సవరణచేయబడి మేజరు డబ్ల్యు. ఏ. జ్యోతు, ఐ. ఎం. ఎస్. డబ్ల్యు. హట్టెక్, ఏ. ఎం. ఐ. సి. ఇ. గాల్ల మాత్రమే మేకమిటి సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

ఒకస్టీముర ప్రేరిపోవుట:— ఆయూలియా అను సరకుల స్టీమురు (694 టన్నులు) రంగూను నౌకాశ్రయమున నిప్పుపుట్టి అది ప్రేరిపోయినది. అది కలకత్తా బొంబాయి నగరములకు తీసికొని వెళ్లుటకు స్టీమురులో కరసాములు నిలిపిరి. అర్ధరాత్రివేళ కచ్చాను గదిలో ఉన్నదవరకును వేడి కనబడగా నతడు వెళి పరుగెత్తెను గాని అప్పటికప్పుడే స్టీమురు చులచుల మండిపోయెను. అతడును వానికోద్యోగులును వాని కులును కట్టుబట్టలతో సముద్రములో కురికిరి. వారిలో చాల మందికి ఒడలు కాలుటచే వారిని వైద్యశాలకు పంపిరి. స్టీమురు ప్రేరినపుడు ఇంజనీరుల కిద్దరికి గాయములు తగిలినవి. వారును వైద్యశాలలో నున్నారు. తరువాత స్టీమురు మునిగిపోయినది. ఇందులకు మోసకృత్య మేదియును కారణము కాదని తెలియుచున్నది. ఈ నౌకలో 44 గురు వానికు లున్నారు. వీని నిటీవలనే బర్మా అయిలుకంపెనీవారు 70 వేల పానులకు కొనిరి. ఇదియే మొదటి ప్రయాణము.

స్టీమురు మునుగగానే 'చేగునదిలో' తేలుచున్న కరసాములు డబ్బాలవలన ప్రమాదము కలుగును గాన వానిని తీసివేయుటకు రెండు నౌకలను కప్పించిరి. ఆరెండు నౌకలను గూడ ప్రేరినవి. వానిలోని వారుగూడ నీటిలోనికి దుమికిరి. వారిలో చాలమంది చనిపోయి యుండురు. తక్కినవారిని పోర్టులాంచి కాపాడి వైద్యశాలకు చేర్చినది. వారికి గూడ గాయములు తగిలినవి. పడక మునిగినది. లాంచి కొట్టుకొని పోయి వందనకు తిరిగి తగులబడి పోయినది.

క్రొత్త యూనియనులు:— రాపల్లి తాలూకా విజామపట్టణము, తెనాలి తాలూకా కావలి, పెరవలి గ్రామములను యూనియను గ్రామములకు మార్చబడుటకు గుంటూరుజిల్లా కలెక్టరువారు వ్రాసిన వ్రాతలను చెన్నరాజధాని దొరతనమువారి అప్ప్రెంసు కార్యదర్శిగారు అంగీకరించిరి.

Bombay India's Right to Self-Rule. Mr. Baptista's Message. [Delayed in Transmission].

BOMBAY, February 7.
The following message dated January 26th is received from Mr. Joseph Baptista by the "Bombay Chronicle":—
LONDON, January 26th.—Representatives of India received a magnificent ovation at the great Labour Conference at Nottingham. The conference unanimously resolved despite Indo-British Association's calumniating circular as follows:—That this Labour Party Conference endorse the policy of Home Rule for India, believing that the time has arrived when our brothers in all parts of India are capable of controlling their own affairs equally along with South Africa, Australia and other British Dominions, and hereby pledges itself to assist in every way possible to bring about this much desired reform. Further we desire that all Labour Members in the British House of Commons shall do all in their power to bring pressure upon the present Government without undue delay in order that these people shall be given their just rights which have been due to them throughout all time—the right to self-government

Burma

RANGOON, February 7.
Later:—Soon after the vessel sank the B. O. Co. launch and cargo boat were requisitioned to pick up the petrol floating up the Pegu creek, which was a source of great danger to shipping in the neighbourhood. The explosion is reported to have taken place from the portion of wreckage, which caused flames to shoot up surrounding the two vessels. The crew of the launch and boat jumped overboard. Several of the crews it is feared have lost their lives while others were picked up the port launch "Dora" and were sent to hospital in a badly burnt condition. The cargo boat sank whereas the launch careered at full speed up the Pegu river, eventually striking B. O. Co.'s jetty and burning itself out.

United Provinces "Our day."

Lady Chelmsford Thanks the U. P. Organisation.
LUCKNOW, February 7.
Her Excellency Lady Chelmsford has telegraphed the following message to Lady Meston, President of the "Our Day" Organisation for the United Provinces:—
Please let me add my warm personal thanks to those of Joint War Committee, for the United Provinces' splendid donation of 15 lakhs, out of the 16 lakhs you have collected for "Our Day" and please convey my congratulations to all concerned on the provincial results. Thanks to the magnificent response of the United Provinces and other centres, who have reached the total of 95 lakhs.

U. P. Lieut.-Governor Elect. Sir Harcourt Butler's Condition.

LUCKNOW, Februar 7.
It is understood that Sir Harcourt Butler met with an accident on board the Mail steamer. It was very rough and Sir Harcourt was thrown out of his bunk injuring his knee which is still in splints. He is however making good progress.

THE GREAT WAR

TELEGRAMS.

[Reuter's Agency]

Great Britain

Allied Shipping.
British Traffic and Losses.

LONDON, February 6.
The Admiralty says:—Arrivals during week numbered 2339 and sailings 2373. Ten vessels over 1,600 tons and five under were sunk. Thirteen were unsuccessfully attacked. Four fishing vessels were sunk.

Submarinism.

LONDON, February 7.
French shipping returns state that arrivals numbered 968 and sailings 897. Two above and one below 1,600 tons were sunk. Two were unsuccessfully attacked.

LONDON, February 7.
The Italian returns state that arrivals numbered 444 and sailings 413. One steamer over 1,500 tons and sailing vessels over and nine under one hundred tons were sunk. Four small sailing ships were damaged and two steamers evaded attacks.

British Labourites and International Socialism.

LONDON, February 7.
The "Times" says preparations are being made by British Labourites including the Commons Thomas Willborne and Henderson to visit Paris to secure an Anglo-French Labour and Socialist agreement preparatory to an International Conference in London on the 20th inst. and ultimately for another Congress in Switzerland.

BRITISH NAVAL DASH.

Heligoland Bight Affair Described.
Skillful Work of Destroyers and Light Cruisers.

LONDON, February 7.
Details are now available of the thrust into Heligoland Bight by British Light Forces on the 17th November. The objective was to penetrate the minefields and bag all available enemy lightcraft and to engage seawards the bigger German ships. At 7-20 in the morning, a procession of enemy mine-sweepers, light cruisers and destroyers was sighted ahead. The British force proceeded at full speed and opened fire, while the enemy in a cloud of smoke fled homewards. Destroyers overhauled and sank enemy mine-sweepers and then chased an enemy light cruiser heavily on fire, but fell back upon encountering the concentrated fire of two supporting enemy cruisers. The British destroyers were hampered in the narrow mined waters with conspicuous skill and effected a withdrawal without being hit and without casualties.

Meanwhile British light cruisers, amidst a rain of shells and a number of torpedoes, loosed off on chance, made a desperate attempt to cut off the enemy. A running fight continued for two hours, thirty miles into the minefields and till Heligoland was only twenty-eight miles to the south-eastwards. Then the enemy battle squadron came up at full speed, whereupon the splinter-riddled little attacking force began a perilous retreat under a hail of big calibre shells. The German battle fleet, however, did not proceed very far. An enemy seaplane swooped down to within two hundred feet of a light cruiser, and dropped its freight of bombs, but missed. The German Commander of a sunken minesweeper, when rescued with his crew, exclaimed "Shooting big shells at little ships is not fair." The British casualties were light.

Military Rations Reduced.

LONDON, February 7.
The Press Bureau announces that the Home service rations of meat, sugar and tea will be reduced except for those under nineteen in training for foreign service. The reduced ration compares favourably with the field ration in most other armies.

Prisoners of War.
Their Employment in Britain.

LONDON, February 7.
In the House of Lords, Lord Newton stated that out of fifty thousand prisoners of war in the United Kingdom, forty-one thousand were employed mostly on work such as road-making under the Admiralty and War Office. Four thousand and two hundred were employed in agriculture in which four thousand more, who were shortly expected from France, would also be employed. The remainder consisted of officers and men unfit for work and men entitled to exchange and repatriation under the recent agreement. There were also 29,000 civilians interned of whom about two thousand were out on licence for work, chiefly agricultural.

ELECTORAL REFORM BILL.
The Voting in Parliament.

Proportional Representation Adopted.

LONDON, February 7.
The House of Lords has adopted a proposal of Lord Lansdowne to appoint a commission to consider the application of proportional representation to a hundred constituencies, urban and rural, experimentally.

Lord Curzon promised that, if the House of Commons favoured the Commission's report, the Government would do its best to give effect to it.

The House of Lords by 74 votes to 33 have rejected the modified alternative vote proposed by the House of Com-

mons. They insisted on the complete deletion of alternative vote from the Electoral Reform Bill which was then returned to the House of Commons. The House of Commons accepted Lord Lansdowne's proportional representation compromise by 224 votes to 114 and accepted the Lords' rejection of the alternative vote without a division.

British Man-Power.
Trade Unions and Government.
Amalgamated Engineers' Claims.

ALLAHABAD, February 7.
LONDON, February 6th.—The passing of the Man-Power Bill has given rise to a dispute between the Government and the Amalgamated Society of Engineers the essential points in which have not been revealed at the moment. The dispute is with regard to a mere matter of form, the Society having refused to participate in Sir Auckland Geddes' conference with other unions. It claims that the Government should confer with it alone, but all that is known concerning the demands the Society would make at such a conference is contained in the phrase "Dilutees first" meaning that men introduced into the workshops under the Dilution of Labour Scheme should be first called up. As the Government has stated that the "Dilutees" will not suffice there can be no serious trouble over this unless the Society means that every Dilutee, irrespective of age and fitness, shall be taken before the first young unmarried engineer; a claim which no one has ventured to make openly. The Press Bureau says:—Sir Auckland Geddes has invited all the Trade Unions which participated in the January Conference to meet him on Friday.—("Pioneer" special cables)

Awards to Indian Army Officers.

LONDON, February 7.
The "Gazette" announces the following awards to Indian Army officers for distinguished service in the field.
BAR TO D. S. O.

Lt.-Col. G. A. Beatty, Majors George Knowles and A. M. Mills.

MILITARY CROSSES

Capt. N. N. Bray, Lt. O. Danot, Lt. J. Graham, Lieut. the Hon. A. H. Hardinge, S. Dutt, W. W. Page, V. M. Smith and Risaldar Mukund Singh Bahadur.

LONDON, February 7.
The tea available at the last ballot consisted of 4,678,000 pounds Indian and 5,81,000 pounds Ceylon.

The deaths are announced of Surgeon-General Sir Adam Reid and Rev. William Knox Little.

Russia

Germany's Diplomacy in Russia.
Playing South Against North.

LONDON, February 7.
News from Russia both direct and via Berlin is so puzzling and so obviously coloured by wishes of those controlling the wires and wireless that it is impossible even approximately to sum up the situation but amid masses of confusing telegrams it is clear that Germany is doing her best to widen the breach between the Ukraine Rada and Bolsheviks on the one hand thereby to hasten separate peace with Ukraine thus enabling her to get supplies. Apparently there are three parties in Ukraine namely Anti-Bolshevik Rada, Bolshevik Rada, and Kaledin's Cossacks whose attitude is unknown. It is impossible to discern whether any really national feeling exists binding South Russia to the North. What is certain is that the Anti-Bolshevik Rada wants separate peace and Germany is apparently finding it easier to deal with this Rada than with the Bolsheviks.

Bolshevik Annexation of Church Property.
Populace Seriously Moved.

LONDON, February 7.
PETROGRAD.—Finnish Revolutionaries have captured the Headquarters of the White Guards at Karskio and arrested the whole garrison. A decree has been issued separating the Russian Church and State, abolishing privileges based on religious belief and restriction of liberty of conscience, suppressing separate religious schools and obligatory religious instruction and proclaiming that all ecclesiastical property belongs to the people. Sikhon, Patriarch of all Russia has issued an edict excommunicating and anathematizing Bolsheviks as violators of religion, law and justice. Thousands of women carrying icons and chanting marched in procession through Petrograd protesting against Bolshevik seizure of Alexandrinsky Monastery. The Metropolitan of Petrograd and other ecclesiastical dignitaries conducted an open air service for members of the procession. A Semi-Official Bolshevik statement declares that in consequence of Government's confiscation measures while the clergy have been stirring up fanaticism among the populace there have been insignificant outbreaks which the Red Guards immediately suppressed. The Abbot of Alexandrinsky monastery has been arrested for resisting the inventory of its furniture for charitable purposes. The crowd incited by the Monks attacked the Red Guards wounding two and soldiers had to be sent to rescue the Red Guards. The Monastery is occupied by military forces.

TARTAR REBELLION.

March on Sebastopol.

Red Guards Mercilessly Dealt With.

LONDON, February 7.
PETROGRAD.—A telegram from Sebastopol says that Tartars have occupied Yalta and are advancing on Sebastopol dealing mercilessly en route with Red Guards sailors and soldiers.

Two British Officers Charged
with Keeping Bombs.
Officers Released.

LONDON, February 7.
PETROGRAD.—Red Guards arrested Commander Dye and Lieut. Smith of British armoured cars charging them with ownership of two bombs found in their room in a hotel after their departure. Both were examined at length before the Commission and subsequently released after the intervention of the Embassy. The grenades were souvenirs accidentally left owing to their hurried departure.

LONDON, February 7.
The "Lokalsanzeiger" states that three Russian army corps on the Rumanian front tried to cross the frontier but only three thousand men reached the Central Powers lines.

LONDON, February 7.
The Petrograd Commissioner for war prisoners states that the local Soviets are releasing thousands of war prisoners who are becoming comrades. There are already forty thousand in Petrograd district.

LONDON, February 7.
AMSTERDAM: The "Vrijsche Zeitung" states that the troops of the Rada have occupied Kharkoff and M. Holubowich has formed a ministry containing no Bolsheviks.

Central Powers

LONDON, February 7.
AMSTERDAM: A telegram from Berlin says that Baron Kuehmann and Count Czernin have returned to Brest Litovsk to continue negotiations.

The Labour Strike.

Only a Peace Demonstration.

LONDON, February 7.
AMSTERDAM: According to the "Cologne Gazette" Herr Dittman before the court martial said that the strike was only a demonstration in favour of a peace by understanding and would have lasted only three days had Government agreed to negotiate. He was of opinion that Admiral Von Tirpitz was the "Intellectual originator of the strike". Herren Dittman and Scheidemann, who gave evidence, both declared that the strike was not connected with the Russian Revolution.

England's Threat to Germany.

Re-Airmen Distributing Pamphlets.

LONDON, February 7.
The "Daily Mail" says:—The Foreign office has informed Germany through Holland that if Lieut. Scholtz and Wockey (see Feb. 3rd.) are not released immediately and treated as ordinary prisoners of war Government will take reprisals. It is pointed out that international law does not sanction imprisonment. German airmen frequently distribute leaflets. Reuter confirms this statement and adds that in accordance with the arrangement reached by Lord Newton's recent mission to the Hague a month's notice must be given for reprisals.

LONDON, February 7.
The "Lokalsanzeiger" says it is believed that a strike is threatened at Gera. The situation has hardly changed in the Munster mining district and a number of workmen are still out at Bremen.

A telegram from Berlin says that the Reichstag will meet on the 19th instant.

Bomb Thrown at Kaiser's Palace.

LONDON, February 7.
A Berlin telegram states that a bomb was thrown at the Imperial Palace by strikers on Saturday evening. Twenty-five persons have been arrested.

France

Trial of Bolo Pasha.
Scenes in the Court.

LONDON, February 7.
PARIS.—At the Bolo trial, the court was crowded and there was intense expectation of further revelations. The sitting was devoted to the reading of a very lengthy indictment describing Bolo's relations with the Ex-Khedive and others and unravelling the skein of intrigue for influencing opinion in France, which included the purchase of the "Figaro." Numerous witnesses have been subpoenaed, including Bolo's wives, M. Barthou, the former Minister for Foreign Affairs, and Madame Caillaux. The latter is indisposed and was unable to attend. Caillaux was also cited and will be brought from prison when called. Bolo was most calm. He took his seat in dock, adjusted his monocle, surveyed the seven judges with an insolent air and waved his hand to the lady who is his latest wife.

TELEGRAMS.

London's Air Defences.

LONDON, February 7.

A General who was in Paris during the recent air raid said that London defences were far superior.

America

Trading with the Enemy.

President Wilson Extends Scope of Act.

LONDON, February 7.

WASHINGTON.—President Wilson in a proclamation defines the term "Enemy" in the Trading with the Enemy Act, as including all alien enemies who are permanently interned by the War Department. This interpretation enables the Government to take over all property of interned Germans, thereby preventing possible trading activities from internment camps.

German Agents Sentenced.

LONDON, February 7.

NEW YORK.—A German agent named Rintelen and ten other Germans have been sentenced to the maximum penalty of eighteen months imprisonment and a fine of two thousand dollars each for conspiring to destroy Entente munitions.

General

Stop Exports to Germany.

Allied Demand on Holland.

LONDON, February 7.

The "Telegraf" states that as a condition of a proposed economic agreement with Holland the Entente demands the entire stoppage of exports to Germany and the granting of credit for goods exported to the Entente from Holland and the Dutch colonies. The Dutch government strongly opposed the condition.

Canada and U. S.

A Labour Agreement.

LONDON, February 7.

WASHINGTON.—It is announced that complete co-operation has been established between the United States and Canada for the effective distribution of labour for war purposes. Canada agrees not to import labour from the United States without American consent and American employers undertake not to import Canadian labour without Canada's consent.

Western Front

The Situation Reviewed.

ALLIES SUPERIOR IN NUMBERS.

The Forces in Britain.

LONDON, February 7.

A High Military Authority in his Weekly Review stated that although the Germans had never been so strong on the Western Front, they were not yet numerically equal to the British and French forces. He did not consider the situation need cause grave anxiety. We must be prepared but not alarmed. The enemy was at present trying to create a belief among the Allies that England was full of troops. This was an ingenious lie. There were over a million men in khaki in England, but he emphasised that England was the main base of the Empire for war. In which all the chief organisations of every kind were located. The million mentioned include all casualties and also those working in all organisations connected with the army and also a hundred thousand on leave at the same time. But by far the biggest total was that of men training for the front as drafts. The total British casualties in 1917 exceeds a million.

LONDON, February 7.

Last night's communique from Marshal Haig says:—Enemy raided a post westward of Zanoecorde. Six of our men are missing. Another party near Neuvechappelle was repulsed with loss. Our patrols brought in a number of prisoners from different parts of the front. There was considerable hostile artillery fire in the neighbourhood of Haurincourt Wood southward and northward of Lens and in the neighbourhood of Menin road. Our aeroplanes dropped five tons of bombs on hostile railway stations and sidings and other targets. We brought down five and drove down four enemy machines also an observation balloon. Four of ours are missing. Our aeroplanes last night dropped one and half tons of bombs on aerodrome south-eastward of Cambrai and also on billets, all returned.

LONDON, February 7.

Last night's French communique says:—The important railway junction of Saarbruck was successfully bombed by our squadrons who were attacked by several groups of enemy aeroplanes. Three enemy machines were brought down all of ours returned safely.

LONDON, February 7.

This afternoon's communique from Marshal Haig says:—We made successful raid east of Armentieres, taking prisoners. Hostile artillery has been active at Cambrai and Lens.

LONDON, February 7th.—The death of the Marquis of Dufferin is announced.

Violent Artillery Duel.

LONDON, February 7

This afternoon's French communique reports a violent artillery duel in the region of Bois Des Fines.

Italian Front

British and Italian Air Successes.

LONDON, February 7.

An Italian official communique says:—British and Italian airmen attacked enemy troops and aviation grounds and set fire to ammunition stores. They brought down five enemy machines. The enemy bombed Venice, Trieste, and Treviso.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Delhi

Imperial Council.

Two More Resolutions of Public Interest.

DELHI, February 7.

Two more resolutions have been admitted for discussion in the current sessions of the Imperial Legislative Council, Mr. Sastri urging that the cadre of Indian Civil Service be not increased as recommended by the Public Services Commission, and Pandit Madan Mohan Malaviya proposing that the age limits for examination for admission into Indian Police Service be raised from 19/21 to 21/23, (2) that pensions and salaries of officers of Indian Police Service should not be enhanced as has been recommended by Public Services Commission, (3) that the rule which requires that candidates for examination for Indian Police Service shall be of pure European descent should be abrogated and (4) that the said examination should be either held simultaneously in India and in England or a number of posts in Indian Police Service should be recruited by open competitive examination in India.

Electric Storms in the Khyber Pass.

Clouds of Smoke Seen.

DELHI, February 7.

A correspondent states that about 11 A. M. on the 23rd January 3 explosions were heard near Landi Kotal in the Khyber Pass, one of which was of windows at Jamrud (about 15 miles off as the crow flies) and was heard at Shabkhdar (a distance of about 25 miles). From various sources it was reported that the explosions were accompanied by clouds of smoke in the sky, which was quite clear at the time. Two more heavy explosions occurred the same evening after dark near Landi Kotal. The incident caused some excitement locally as no one could satisfactorily account for the explosion, no blasting of importance having been in progress anywhere in the neighbourhood at the time. A solution which occurred to the correspondent that there may have been a very acute electric storm in the neighbourhood of the mountains of the Khyber received support from a late statement by an independent witness in the vicinity, but he saw a meteorite fall and burst in the sky at about 11 A. M. Probably a similar fall took place after nightfall unwittingly. This should be of interest to Father Francotte whose report of a similar occurrence some 12 hours later in India was related in the "Pioneer" of the 26th January.

Viceroy's Speech

Press Comment.

LUCKNOW, February 7.

The "Indian Daily Telegraph" says:—The Viceroy's mention of reforms will give rise to much speculation but for the present it is wise to rest content with his statement that the announcement of the 20th August will be the guiding principle.

Intimation has been received that the abnormal delay to telegrams between England and India has ceased and that the position is now normal.

Punjab

Punjab Legislative Council.

Proceedings.

LAHORE, February 7.

A meeting of the Punjab Legislative Council was held this morning at the Government House, H. H. the Lieutenant-Governor presiding. There was a full attendance of members. The visitors' gallery was full of students of the Local Chiefs' College who watched the proceedings of the Council from the beginning. A large number of questions were interpellated.

In reply to a question by Raizada Bhagatram requesting the Government to state whether any enquiry had been instituted by the Government as to the causes whereby two Punjabi Barristers, Messrs Ghulam Rasool and Badruddin were precluded from landing at Bombay and if so, with what results, the Government replied:—No enquiry has been instituted by the Punjab Government into the causes whereby they were precluded from landing at Bombay, but the Punjab Government addressed the Government of India representing that a reference on their behalf should be made to the Government of British East Africa. In reply the Government of India stated that they had already explained matters to Provincial Commissioners, Bombay, and asked that the Barristers might be allowed to land. The Governor of the Colony however expressed his regret that he could not accede to the requests of the Government of India. They informed the Punjab Government that they felt unable to take any further action as they could not interfere with discretion of the British East Africa authorities in such a matter, especially in time of war. In the circumstances it is not proposed to make any further enquiry.

After interpellations the Hon'ble Mr. Kinnaird introduced a Bill to amend the Punjab Municipal Act to provide for imposition of a terminal tax. The Bill was taken into consideration and passed.

The Hon'ble Mr. Craik then presented the report of the select committee on the Bill to restrict movements of habitual offenders in the Punjab. The Bill was then taken into consideration and a discussion followed. Consideration of the amendments were not finished when the Council adjourned till to-morrow.

LAHORE, February 7.

LATER:—The adjourned meeting of the Punjab Legislative Council was held this morning at the Government House Lieutenant-Governor presiding. Consideration of the remaining amendments in the Bill for restriction of movements of habitual offenders in the Punjab moved by Mr. Fazli Hussain was taken up and concluded. On the motion that the Bill be passed Mr. Fazli Hussain made an appeal to the Government not to pass the measure into law and said that no cause had been shown why the Punjab should be treated differently from the rest of India. The people did not show any violent criminal tendencies and were not economically worse off than those of other provinces, and it was not contended that the machinery of criminal administration or the police had broken down. The Bill then being put to vote was passed.

Mr. Fazli Hussain next moved his resolution recommending that the unspent balance of the Government of India assignments and allotments for sanitation in this province be spent in the current year and the next financial year. The Hon'ble Ram Saran Das and the Hon'ble Mr. Bakhshi Shaban Lal, supported the resolution which was opposed by Mr. Lumsden and Mr. Maynard, who urged various reasons why the resolution could not be accepted. Mr. Maynard gave an interesting account of the activities of the sanitary board which he said only suffered from lack of information regarding it. The resolution was then withdrawn and the council adjourned to the 13th March.

Calcutta

A Ship about to Start on Her Maiden Voyage.

Blown up in Rangoon Harbour.

CALCUTTA, February 7.

The cargo steamer "Ayuthia" 694 tons (Captain Howell) caught fire and blew up early this morning in the Rangoon river where she was loading petrol for Calcutta and Bombay. The fire was discovered shortly after midnight when the Captain was awakened by great heat in his cabin. He rushed out in pyjamas along alleyway, but the ship had already become a raging furnace. He with the other officers and crew jumped overboard having no time to save the effects. Several of the crew were removed to hospital suffering from burns. The explosion blew out the sides of the vessel and caused injuries to Mr. Leslie and Mr. Peters, Engineers, who are now in hospital suffering from the shock. The ship sank later in the morning. There is no suspicion of foul play. The ship which carried a complement of 44 had recently been purchased by the Burma Oil Company from the Bengal Assam Steamship Company for 70,000 pounds and was about to start her maiden voyage for her new owners.

Stop-Press Telegrams.

[REUTER.]

LONDON, February 7.

This afternoon's French communique reports very lively reciprocal artillery activity in chavigny porigny flain region north of Aisne in sector of Semehgneux at Hill 314 on right of Meuse and at Martmannswetler. After violent artillery preparation Germans unsuccessfully attempted to penetrate our lines at Banholtz in Alsace in two places.

Italian official communique says:—Italian airship dropped ten of explosives on aviation ground southeast of Vittorio. Allies have brought down fifty six aeroplanes in past eleven days Brisbane. Relief party has reached Mackay with food. Numerous instances of terrible privations are recorded especially in surrounding Districts. Town itself is in state of complete and indescribable devastation.

(o)

(ASSOCIATED PRESS).

BOMBAY, February 8.

Mr. Cadell, Food Controller, yesterday had an informal discussion with the members of the Indian Merchants Chamber and Bureau at which the desirability of providing quarters for menials by railway companies and opening of grain shops was pointed out. As regards the high prices of food stuffs Mr. Cadell thought it was due to cornering but some members informed him that it was more due to lack of transport facilities than concerning. Although plenty of grain was available in mofussil it could not be transported to Bombay. The remedy suggested was that the railways should introduce system of serial entry and serial despatch and that notification recently issued from Delhi suspending all inward goods traffic to Bombay should be withdrawn.

CALCUTTA, February 7.

Referring to H. E. Lord Chelmsford's address to the Imperial Council on reform scheme the "Statesman" observes:—Lord Chelmsford does not expect universal approval but he does claim that the scheme they had framed will represent a sincere and honest attempt to give effect to the pronouncement of August 20th. No one doubts his sincerity or his honesty and we trust that he will be equally ready to acknowledge that those who may differ from his views are not less sincere or less honest.

The "Englishman" says:—We should feel more confidence if during the period of defined advance we should be assured that the Government of India would really govern and not surrender to uninstructed clamour, but less than this clause in the announcement it would be dangerous in highest degree to consent to.

The Bombay Government have created an additional appointment of Presidency Magistrate for the city of Bombay temporarily for three months. Mr. B. N. Athavale has been appointed to the post.

The Right Hon'ble the Secretary of State and the Earl of Dufferin left Delhi last night and will return on the 18th instast.

సమకాలికాభిప్రాయములు

ఇంకా బ్రాహ్మణులేనా?

శాసనసభలో నిడివరకున్న బ్రాహ్మణ వక్తరుల చాలక చెన్నపురి ప్రభుత్వమువారికి నొక బ్రాహ్మణ వ్యాయవాదిని శాసనసభాసభ్యునిగా నియమించిరి. చెన్నపురి ప్రభుత్వమువారికి తోచినట్టి గణితజ్ఞుడనియు బ్రాహ్మణులే అందరి లాభముల నన్నిటిని బడయగలిగి, ప్రభుత్వమువారిని వశముగావించుకొనలే. వారింతవరకు బ్రాహ్మణులకు వశపడి, వారి బారినండి తప్పించుకొన జాలకుండేది. చీనెంటు బ్రాహ్మణ సమ్మేళనము ప్రభుత్వము వారిని నిరసించి మొదలిడినప్పటి నుండియు, వారు బ్రాహ్మణపాలము నుండి విముక్తి కైంద కొన్ని అల్పప్రయత్నముల చేయ మొదలిడిరి. కాని యంతవర కెట్టి ఫలితములైన నొడగూడ లేదు. ఇదివరకు బ్రాహ్మణేతరుల కల్పావరముల సొసంగి, చెన్నపురి ప్రభుత్వము వారి పద్దతుండి యంతర ఫలముల నన్నిటిని బ్రాహ్మణులు తామే అనుభవించి యున్నారు. చెన్నపురి ప్రభుత్వమువారు, కార్యనిర్వాహక సభలోను, శాసన సభయందును, సెక్రటరీ కార్యస్థానము నందును బ్రాహ్మణులు లేకుండగ కార్య నిర్వహణము గావించుకొనజాలరు. నీటిపారుదల పన్ను శాసనమును, యెట్టి ఆటంకము లున్నను లక్ష్యముచేయక, ఆమోదితము గావించవలెనను నుద్దేశముతో తమకుసహాయముగావించ సొక బ్రాహ్మణవ్యాయవాదిని శాసనసభాసభ్యునిగా నియమించుట యందే చెన్నపురి ప్రభుత్వమువారు బ్రాహ్మణులకు సంపూర్ణముగ లోబడియుండెనని విదితమగుచున్నది. బ్రాహ్మణులు చేయు తాళములకు చెన్నపురి ప్రభుత్వమువారు నాట్యము చేయుచున్నారటను కొలదికాలముననే మేమిక నొక నిదర్శనమును అపగలము. ఈమధ్య చెన్నరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారి విఖ్యాతి తగ్గుచున్నది. ఇందులకు బ్రాహ్మణులీనెంటు సమ్మేళనమే ముఖ్యకారణము. ఈ పరిస్థితు లున్నయెడల, ఈ ప్రభుత్వము వారి ఆత్మగౌరవమునకు భంగము కలుగునని మేము చెప్పగలము. బ్రాహ్మణులు తమ అభిప్రాయములను మరుగుపరచుట లేదు. వారు బ్రిటిషు నిరంకుశాధికారవర్తనవారి స్థానము నాక్రమించ దలచుచున్నారు. ఈ విషయములను ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేయుచున్నాము. బ్రాహ్మణులను ప్రబలముగ నెదిరింప జాలకున్నారు. బహుశః యిది ప్రభుత్వమువారి దోషము కాదు. షిషిల్లుపార్కులో నొక పెనుబొమ్మ నొక మేకను చుట్టి, దానిని క్రమ క్రమముగ తినిచేయుచున్నట్లు నొక ప్రతిమ గలదు. ఆ విధముగనే బ్రాహ్మణ పెనుబొమ్మ చెన్నరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారిని చుట్టిచేసియున్నది. ప్రభుత్వమువారు బాధింపబడుచున్నారు. ఇక గొంతకాలములో వారిని దిగవ్రొంగగలరు. ఈ బ్రాహ్మణ సహకారవలన ప్రభుత్వమువారికి సౌఖ్యము గలుగుగాక యని మేము కోరుచున్నాము:— “జిప్సీను” పత్రిక

ఇండియాలోని క్రైస్తవమున విరోధమును పక్షము ప్రస్తుతము తీసివేయబడుననియు, అవసరమగునపుడు వీరిని మరల తిరిచెదరనియు రాజప్రతినిధిగారు సామ్రాజ్యశాసన సభలో నుడివియున్నారు. మేము ఇండియాలోని విధానవిషయమునకు శ్రమపడి ప్రయత్నించినవారికి నిరుత్సాహకరముగ వ్రాయుటకు మాకిష్టములేదు. కాని పడిన శ్రమకును, చేసిన ధనవ్యయమునకును తగిన ఫలితము లొనగూడలేదని తోచుచున్నది. విరోధియనుట చాలమందియున్న కొన్ని స్థలములలో దక్కనింతర ప్రదేశములలో యీ విధానము నవలంబింప నవకరము లేదని తోచుచున్నది. ఈ దేశస్థితిగతుల కిట్టి విధాన మనుకూలమని అభిప్రాయపడు మావంటివారు కూడ దాని యెడల జయగలిగియున్నారు. ఇది యింకను సాగునెడల వారి విషయమై తమ అభిప్రాయముల వెల్లించుచునని నమ్ముచు. — మదరాసు మెయిలు పత్రిక.

ఒడ కాలిపోవుట:— గత యాదివారము రాత్రి బొంబాయి హాస్పిటల్లో ఉండిన ఒక ఒడకు ఎట్లనో నిప్పంటుకొని ఒడ కాలిపోవుచుండెను. పోర్టు ఆఫీసరుగారికి వార్తపంపబడగానే వారు ఫయరు ఇంజనుతోను, 50 మంది మనుష్యులతోను హాస్పిటల్కు వెళ్లిరి. ఫయరు ఇంజను తక్షణమే పనిచేసెను. మంటలు అర్పివేయబడినవి. మోటారుబండ్లును వాటి పనిముట్లును కాలిపోయినవి. ముగ్గురు ఫయరు ఇంజను పనివారిదు మంటలచేతను పొగచేతను సామ్యునిల్లిరి. వారు ఆకుపత్రికి దీనుకొని కళ్లబడిరి. ఇప్పుడు వా రాకోగ్రముపొందిరి. కలిగిన నష్టము ఇంతయని ఇంకను మాధిగ తెలియలేదు.

పంచమ మహాసభ.

పంచమమహాసభ రెట్లు వ్రాయుచున్నార:— ఏలూరు తాలూకా పంచమమహాసభ గుండుగొలను గ్రామమున గత 10 దినముల క్రిందట జరిగినది. ఏలూరు కొవ్వలి దొంగలూరు చొది మెట్ల, వెదపాడు, కాల్మిగూడెము, బూరాగూడెము, రాజమండ్రి, కాకినాడ, కోరంగి మొదలగు 70 గ్రామములనుండియు పంచమ మహాసభలు కోలాహలముగ సభకు విచ్చేసిరి. కాకినాడనుంచి సబ్బా నీలకంఠముగారును రాజమహేంద్రవరమునుంచి కుసుమ వేంకటరామయ్య పీఠాస్వామిగారును, వాకారపు సుబ్బారాయణుగారు చాటపగ్రనుండియు, రాయడుగంగయ్య యెర్రల సూర్యనారాయణ పంతుల సుబ్బారాయణుగారు ఏలూరునుంచియు వచ్చిరి. ఉదయమున ఏలూరు నుండివచ్చిన భవనసమాజమువారు హరినామసంకీర్తనము చేయుచు పురవిఘ్నలవెంట బయలుదేరి పురజనులందరిని భక్తిరసాచ్యుతమున నోలలాడించిరి గుండుగొలను పురమందిరము వద్దకు అందరును సమావేశమైరి. సోమంచి భీమశంకరముగారు పంచమోద్ధరణమును గూర్చి చక్కని ఉపన్యాసమును పురజనులందరును శాస్త్రాధికారులు మాపుచు చదివిరి.

చుధ్యన్నము 1 గంటకు ప్రత్యేకముగా చేయబడిన పండిత వద్దకు పంచమ మహాసభలును పురప్రముఖులును చుట్టు ప్రక్కల పట్టణములనుండివచ్చిన మహానీయులును సభ నలంకరించిరి. నిమ్మ బాతులకై నిగంతరముపాటుపడు గూడూరు రామ చంద్రరావు పంతులుగారు, ఏలూరు నిమ్మ బాతుద్ధరణ సంఘ ప్రచారకులను బొమ్మిరెడ్డిపల్లి గంగరాజు, పెండియాల నరసింహారావు వెల్లంకి కృష్ణమూర్తిగారును, ఏలూరు ఆర్యసమాజ కార్యదర్శులును నిమ్మ బాతుద్ధరణ దీక్షాదక్షులును అగు డాక్టరు కోగయ్య శర్మగారును, కార్యదర్శులగు ఆర్యం సుబ్బారావుగారును, హిందూయజ్ఞ కార్యదర్శులగు ఈదర వేంకయ్య గ్రంథి రామమూర్తి గారులును, ఆంధ్రసంఘ సేనకులగు దేవులపల్లి స్వామిశాస్త్రి, బి.వి. గారును మాత్రాతయందు అభిమానముకలిగి సహాయము చేయుచున్న సోమంచి భీమశంకరముపంతులు దుగ్గిరాల దేవశ రాజుపంతులుగారును సభ యిట్లు జనుప్రదముగ జరుగుటకు కారకులైన కొండా సుబ్బరాజు చిన్నయ్యతాత బండా వియ్యన్న భోగరాజు కోదండ రామయ్యపంతులు గారును సభనలంకరించి మమ్యుల నెంతయు ప్రోత్సహింపచిరి. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షు లగు చింతా శేషయ్య పంతులుగారు తమ ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షకోపన్యాసమును చదివిరి. క్రైస్తవ మిషనరీలు తమమతమున కలుపుకొనుటకే పాతకాలు స్థాపించుచున్నార గానమనయందు ప్రేమ గలిగికాదని వారుతమ యువశాస్త్రసమునందు తెలిపిరి. ఏమియు తెలియని మనకు దేవునిరాజ్యము యిప్పింతుమని చెప్పుచున్నారు. క్రైస్తవుల నడవడి సంఘస్థితి మతభక్తియెట్లున్నదో ఎంతవరకు వీరు బాగుపడినవలను బాగుచేయు చున్నారో వారి దేశములో యెట్లు ప్రవర్తించుచున్నారో వారికే తెలియదు. వారికన్న మనము అనేకరెట్లు బాగున్నారము. రాజమహేంద్రవరములోని రామమోహన విద్యాలయము నమన బాలరకు ఉచితముగా విద్యాదానము చేయుట మాత్రమే గా పుస్తకములును యిచ్చుచున్నారు. దేశమంతయు నిద్రావస్తలో నుండగనే చిలకమర్రి లక్ష్మీనరసింహము పంతులుగారు ఆవిద్యాలయమును స్థాపించిరి. వీరు యితర పాఠశాలలోను కళాశాలలోను చదువువారికి జీతములును యితర ధనహాయమును చేయుచు స్వయముగా తాము కలసి మెలసి తిరుగుచు అందరకును మార్గదర్శకులై యున్నారు. రాజమహేంద్రవరములోని వీరేశలింగ ఉన్నత విద్యాలయము కాకినాడ పురములోని పితాపుర రాజాగారి కళాశాల పంచమాభివృద్ధికై చేయుచున్న సహాయము అపారము. ఏలూరు నిమ్మబాతుద్ధరణ కార్యరంగమునకు ఆంధ్రదేశమున అగ్రస్థానమునహించుచున్నది. నిమ్మ బాతులయందు జాలిగలిగి అనేక విధముల సహాయముచేయుచున్న ఆచార్య వరులగు, దివాన్ బహద్రుల ఆర్. వేంకటరత్నము శాయణుగారు, రావుబహద్రుల కందుకూరి వీరేశలింగము పంతులుగారును యిందుకు మూల పురుషులై యున్నారు. ఆర్యబ్రహ్మసమాజములు నిమ్మ బాతుద్ధరణమునకై దేశములో వివిధప్రాంతముల యందు చేయుచున్న పనులను, వివరముగ వారు చెప్పిరి.

తరువాత రాజమహేంద్రపుర వాస్తవ్యులను రామమోహన పాఠశాల ఉపాధ్యాయులును విద్యారంతులునగు కుసుమ వేంకటరామయ్యగారిని అధ్యక్షులుగా ఉపపాదించగా కాకినాడలో బి. ఎ. తరగతిలో చదువు మావిద్యార్థి యగు సబ్బా నీలకంఠముగారు బలవర్చిరి. అంతట అధ్యక్షులు

కరతాళధ్వనులు మిన్నముట్ట నీతమును ఆలంకరించిరి. వారాయుపన్యాసములో నీసంగతులు గలవు. “మనలో దురాచారములు పెక్కుగలవు. త్రాగుడులో మునిగి తేలుచున్నాము. వివాహములయందు స్థితికిమించిన ఖర్చులు చేయుచు దర్బరముగచున్నాము. మనకు విద్యయందు యెంతమాత్రమును యిదిలేదు. మనలో వికమత్యము యెంత మాత్రమును లేదు. ఇందుకుతోడు జూదములు మనలో విస్తారముగా పెరిగియున్నవి. మనము యీ దురాచారములను పార ద్రోల వలెను కూకటచేళ్ళతో పెళ్ళగించవలెను. మనలో చాలమంది క్రైస్తవమతములో కలియుచున్నారు. వీరినందరిని మనము కుద్ధితేసి మనసంఘములో కలుపుకొనవలయును. లేనియెడల కొందరు పంచములుగను, కొందరు పంచమక్రైస్తవులుగను ఉన్నయెడల వికమత్యముచేడి సంఘమునందు కలహములుపుట్టును.” అంతట కాకర్ల గంగయ్య, దాసు వేంకయ్య ఆరు ఇద్దరు క్రైస్తవులను హిందూమతమున కలిపిరి. శుద్ధియొక్క గంగతులను శిల్పంకి కృష్ణమూర్తిగారు క్లుప్తముగ జెప్పిరి. చింతా శేషయ్యపంతులు గారు వీరికి గాయత్రి యుపదేశించిరి. ఆహ్వానసంఘమునకు యుపాధ్యక్షులగు వాకారపు సుబ్బారాయణుగారు విద్యను గురించి యుపన్యాసమును జదివిరి. ప్రభుత్వమువారు పంచములకు యుచితవిద్యాదానము చేయవలయుననియు తలిపండ్లులు తమబాలరకు తప్పక బడులకు పంపవలయుననియు త్రాగుడు తాగువారిని వెలిచేసి సంఘమును కుచిగా యుంచవలయుననియు ఇండ్లువాకిండ్లు శుభ్రముగా యుంచుకొనవలయును. అశోగ్యకరములగు స్థలములలో ఇండ్లు కట్టుకొనుటకు యుచితముగా జాగాలు గట్టించవలయుననియు క్రైస్తవమతము కలిపినవారిని తిరిగి శుద్ధిచేసి హిందూసంఘమున చేర్చుటయు ఎవరను మతమున కలియకుండునటుల కట్టుదిట్టములు చేయవలయుననియు, సభయందు తీర్మానించిరి. మధ్య 1100 మంది ప్రతినిధులు వచ్చిరి.

గోదావరిజిల్లా ప్రతిపాడుపాట్లు తోటపల్లి కొండలలో, లోకులకు మహాత్మ్యుష్ట కార్యములు చేయుటకు గాను 30 యెకరముల విస్తీర్ణముగల క్షేత్రమధ్యమున క్రొత్తగా స్థాపితమైన శ్రీ శాంత్యాశ్రమమునందు వివేకానంద వర్ధంతి రివ లేదని జరిగినది. ప్రార్థన తోటపల్లి ధారకు శ్రీ స్వామివారి ఫోటోగ్రాఫును శ్రీ జగద్గురు ఫోటోగ్రాఫును భజన సంకీర్తనములతో నూరేగించిరి. చుధ్యన్నము సభ జరిగెను. ఆ సభకు పూవురు చుట్టుపట్ల గ్రామముల నుండి వచ్చిరి. ఆసభయందు వివేకానందజీవితమును శాంత్యాశ్రమముయొక్క పనులు మొదలైన విషయము లుపన్యసించిరి. సభ ముగియునప్పుడు హారతు లెల్ల మహాత్ములకు నిచ్చి సభ్యులకు ప్రసాదములు పంచివెట్టిరి.

మదరాసు అందు సదరక్షమరాటా రైల్వేకంపెనీ లిమిటెడ్లు.

(ఇంగ్లాండులో ఇంకొక్కరెటు చేయబడినది.)
నో టీ సు. (1056)

తిరువత్తియూరు బ్రహ్మోత్సవము
ఫిబ్రవరి, 1918.
ప్రస్తుతము రాక్షసిబాగు చాలకుండుటచే రైల్వే కంపెనీవారు ప్రత్యేకముగ వ్యవంజన బండ్లను గాని స్పెషలు బండ్లను గాని యాత్రీకుల కొరకు వేయబడ జాలవుగాన ఆ బ్రహ్మోత్సవమునకు పోవ నిచ్చగించువారు ముందుగనే జాగ్రత్త పడవలెను.

కొవ్వూరు డిస్ట్రిక్టు మునసబు కోర్టు

ఫయల్ OS 1354
13
వాడ్లు. సెను మెట్ల సత్యశారాయణ రాజువగైరా. కాశికాక్షు ప్రతివాది. గడ్డం వెంకడు. యీనెంబరు డిక్రిటాకి క్రిందను ప్రతివాది తాలూకు యాదిగువ మెద్యూలు దాఖలా స్థిరాస్తి కోవూరు డిస్ట్రిక్టు మునసబుకోర్టు వారి యెదుట వేలం వేయుటకు 11-3-18 తేదీకి వాయిదా ఆయియున్నది.
మెద్యూలు.
కృష్ణా డిస్ట్రిక్టు మినవిలూరు తాలూకు నెం. 236
య 10-27 ట్లలో పుత్తరం య 1-7 ట్లన్ను. (1059)
6-2-18 తెలిశపల్లి లక్ష్మీనారాయణ.

నందరము ! స్వదేశీయము !! ఉపయోగము !!! **ఆంద్రమైన 1918 క్యాలండరు**

ఫిబ్రవరి 28 తేదీలోపు అమృతాంజనము డిపోవారి రు.5 ల మందును నొకేసారి గొనువారలకు ఒక క్యాలండరు ఉచితముగ పంపబడును.

ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-5-0.

వి. పి. గ కాక, ముందుగా చీట్లు పంపినవారికి క్యాలండరు చేరకున్నచో మా జవాబుదారి యుండదు. కొలది ప్రతులుమాత్రమే ముద్రింపబడినవి. ఆకాంక్షము గలగువారు త్వరపడుట యుక్తము.

తామరలైలము	గజ్జికలైలము	మోహినీలైలము
డబ్బీ 1-కి 0-6-0	డబ్బీ 1-కి 0-4-0	సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధాపధము

చక్కని డబ్బీలో పెల రూ. 0-8-0 ; డబ్బా 1-కి రూ. 5-4-0.

పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము. అన్ని చోట్లలో విక్రయింపబడుచున్నది.

అమృతాంజనం సి పో,

109, ప్రేసిరోడ్డు, బొంబాయి.

6, తంబు శెట్టిపేడి, మదరాసు.

ఆంధ్రోద్యమము.

మొదటి యై దాండ్ర మహాజనసభలయందలి సభాస గంధూర్వకుల, సభాధ్యక్షుల, యువసభాస ములు, వారి చిత్రపటములు, సభా తీర్మానములుగలవు. పెల రూ. 1-8-0. పోస్టేజీ వేలు ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబు శెట్టిపేడి, మదరాసు.

కీర్తికేషులయన గోపాలకృష్ణ గోకలేగారి చక్రని రంగుల చిత్రపటము

ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0. వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము. ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టు బాక్సు 212 మదరాసు.

పాథాపీడితులకు వరము: ఐహోడిక నహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసపరిల్లా

అపరిమితపు రక్తమువలన జనించు జాడ్యములకు కిరీటమువంటి మందు. ముత్యపులను, మచ్చలను, గండమాలలను తొలగించు, ప్రాతశాస్త్రము అన్ని విధములవలన గలగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన ౪ క్షకుభ కారిణి (28)

కామధిపార్వతిగారి గుణ మిచ్చుట నిస్సంకోచము, సహజమైనను జ్యోతిర్విద్యను అన్ని విధములైన రోగములను పోగొట్టును. కీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును శాస్త్రసంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరచును. కీరారోగ్యమును గలుగజేయును. 16 రోజులవర ముడుటకు 4 టోన్సుల బుడ్డిలో అమృతమును.

ప్రొత్తెరు:- **పి. డి. సావంత్. 144. ఫనసవాడి, నెం 2 బొంబాయి.**
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi. No. 144. No. 2. BOMBAY.

వికబాహిసి ప్రశంస

ఇది శాస్త్రీయతతో అపూర్వము విరచితము.

పెల 0-4-0 పోస్టేజీ అధికము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7 తంబు శెట్టి పేడి, మదరాసు.

ఆంధ్ర నర్వకశాళాల-విద్యా ప్రవృత్తి.

ఇది శ్రీయుక్త కట్టమంది రామలింగారెడ్డి గారిచే

ప్రాయోజితము. పెల 0-4-0 పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

శ్రీమదాంధ్రబ్రహ్మండ పురాణము

(పద్య కావ్యము)

శ్యామభూమి విరచితములగు పదునెనిమిది పురాణము లలో నిలిచినది. ప్రపంచమెట్లు పుట్టిందో మలభేదము లేక కలిగి ఆచారవ్యవహారము లెట్లుమాత్రో ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నది. గొప్పవారి గ్రంథములైన మంచి యభిప్రాయమునిచ్చియున్నాడు. ప్రతి పాదములకు 300 పుటలు అత్యుత్తమ ప్రతిమాత్ర మున్నది. పెల 5-0-0. కర్చులు వేరే.

శ్రీమదాంధ్ర లలితోపాఖ్యానము

కైలి:- ముగ్ధము, మృదువభరము, భావగర్భితము 2800 పద్యములతోను, మంచి శాస్త్రములపై ఆధారము కాల్చి రైండు భు రు 1-8-0. పోస్టుఖర్చులు వేరు.

(26) జనమంచి శేషాద్రిశర్మ
తెలుగు వందెచుడు, ముగ్ధునిపేట హైస్కూలు. కడప.

తెలుగు గ్రంథములు

నవలులు:- 1. అమృతకల్పి 1-4-0, 2. మంజుమతి 0-10-0, 3. జగన్మోహిని 0-8-0, 4. ఇందిరాననుంధరము 0-8-0, 5. రంగరాజు 0-12-0, 6. కళావతి 0-12-0.

చివితచరితములు:- 1. రామతీర్థస్వామి ఎం. పి. 0-8-0, 2. నివేదికసోదరి 0-8-0, 3. గోఖలే 0-8-0, 4. రామదే 0-8-0, 5. హర్షింజునపురు 0-8-0, 6. విదవ జార్జి చక్ర 0-8-0.

అన్ని తెలుగు గ్రంథములు ఒకేపర్యాయము కొనువారికి పోస్టుఖర్చులు మేమే భరించెదము. (932-409)

ఎం. ఆర్. కృష్ణారావు అందుకో, నెల్లూరు.

విజ్ఞాన చంద్రికా బుక్కుషిపో, మాంటు రోడ్, మదరాసు.

ఇక్కడ తెలుగు పుస్తకము లన్నియు న్యామమైన వెలకు దొరకును. క్యాటలాగు ఉచితము.

డాక్టరు. ఆచంట-లక్ష్మీపతి, బి. పి. ఎం. బి. సి. ఎం. (948-887) మేనేజరు.

మంచి గుణముగల శాస్త్రీయోపధములు

బృహత్ మంజుష్టాదికృష్ణ

రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రత్యేకమైనది. 1 పౌను సీసా రు 0-12-0.

చంద్రవభ గుటి

మూత్రవ్యాధుల యందు అమోఘముగ పనిచేయును. తులం 1-కి రు 1-0-0.

వాసవలేహము

దగ్గునకు మంచిమందు.

1 పౌను సీసా రు 0-10-0.

వ్యవహారములన్నియు నాంగ్లేయభాషలో జరుపవలయును.

జాండా ఫార్మ్యూటికల్

వర్షా

అయుర్వేద యోగ్యముల జేయువారు బొంబాయి నెం 13.

The Zandu Pharmaceutical Works
388 The Ayurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 13

అమృతార్ణవ అవలేహ్యము.

ఈ లేహ్యము రక్తమును శుద్ధిచేసి బలమును కలిగించి శాస్త్రీయములను నొసంగును. 219

ఆరోగ్యమును కలుగ జేసి ఆయుర్వృద్ధిని యిప్పించును. ప్రస్తుతము శాకభక్షణము అను పుస్తకమునకు

ప్రాసిన తపాల ఖర్చు లేకయే ఉచితముగా పంపెదము. వైద్యశాస్త్ర ముగిసేకర్ గోవింద్, అశంకర్ గౌడ్ వా. వ. ధాలయం, 151, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

301 పాల్వపు వేంకటాచల 594

పండితులవారి సిద్ధాపధములు.

యోగ్యతాపత్రములు.

మ॥ రా॥ డాక్టర్ ప్రభాకర్ ఘోష్ అయుర్వేదిక్ యూనివర్సిటీ, గ్రాజుయట్. ఎస్. కె. ఇన్స్టిట్యూట్, లండన్ కన్ సల్టింగ్ కమిటీ ఎగియర్ వేక్. నం. 2. బొంబై. వీరు వ్రాసినది. తమ "లోకామయహార కస్తూరి మాత్ర"లను, ఉపయోగించుటవలన, శ్వాసోచ్ఛ్వాసముల వ్యత్యాసము, అజీర్ణము, మలబద్ధము, ప్రకృష్టాస్పి, కడుపునొప్పి, అన్నా కబ్బరము, పిత్తసంబంధరోగము. విడ్డల యెముకవారముల న్నియు, గుణమయ్యెను, తమవద్దకు ప్రతిదినము వచ్చురోగులకు, నీకస్తూరి మాత్రలనే, స్వదేశీ వైద్యులు ముఖ్యముగా నీయవలయు నని శిఫారసు చేయుచున్నాను.

మ॥ రా॥ పి-ఎస్-అచ్యుతరావ్, సీనియర్ సర్జన్, స్వామిటర్ కమిషనర్, మైసూరు గవర్నమెంట్; వీరు వ్రాసినది. "లోకామయహార కస్తూరి మాత్ర"లను నే నుపయోగించి యున్నాను.

పండితులు వారిచే పత్రికయందు ప్రచురపరచినట్లే అనేకోత్కృష్టముగు, గుణములను ఈమాత్రలు గలిగి యున్నవని నేనుచెప్పట కానందభరితుడనగుచున్నాను.

వైద్యశాలలో ననేకవిధముల గునట్టియు నుపయోగకరములగు కిర్మాటక మూలికలనుండియే యోగ్యతలను తయారు చేయుచుందురు."

రిజిస్ట్రేషన్ యావ్యాపార గురుతులు, ప్రతి సీసాయందు ఉండును; చూచి తీసికొనవలెను.

అనుపానపత్రము, ప్రతిసీసాలో గూడి యుండును. 260 మాత్రలున్న సీసా 4 అణాలు, మాత్రము.

6 సీసాల పోకసారి తెప్పించి కొనిన టపాల ఖర్చుతోచేరి రూ 1-8-0

12. సీసాలాకసారి కొనిన 2-12-0

25. సీసాలాకసారి కొనిన 5-0-0

సమస్తరోగములకు మూలద్ద అయుర్వేద

శ్రీమత్ పద్ధతిగముల దొరకును.

కల్యాణము:- శ్రీ సతారాసువ వైద్యశాల, మైసూరు.

